

CELJK
11. OKT. 1957
L. VIII. ŠT. 39
CENA 15 DIN

celjski

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

PRED VOLITVAMI V OBCINSKE LJUDSKE ODBORE

Kandidati v luči števil

Na volitvah v občinske ljudske odbore bo v celjskem okraju izvoljenih skupno 546 odbornikov, od katerih bo odpadlo 302 odbornika na občinske zборе, 244 odbornikov pa na občinske zборе proizvajalcev.

Po podatkih okrajne volilne komisije je potrjenih 507 kandidatur, od teh jih odpade 484 na kandidature, ki so jih predlagali zbori volivcev, 23 (4%) kandidatov pa je bilo predlaganih po skupinah volivcev. V merilu okrajne kandidature povprečno nekaj manj kot dva kandidata za vsako odborniško mesto. Gledano po posameznih občinah, je relativno največ kandidatur za posamezno odborniško mesto potrjenih v občinah Mozirje, Sentjur in Vojnik.

NAJVEČ KANDIDATOV-DELAJCEV V MOZIRJU IN ŠOŠTANJU

Po socialni strukturi odpade od skupnega števila kandidatov za občinske zборе na delavce 78 ali 16,1%, na kmete 205 ali 42,3%, na uslužbenca 149 ali 30,8%, drugi kandidati pa so zastopani v sorazmerno manjšem številu, kot n. pr. obrtniki (22), upokojenci (9), gospodinje (18) in ostali poklici (3). Delavci so med kandidati relativno najmočnejše

zastopani v občini Mozirje (35%) in Šoštanj (30%), relativno najmanj pa v občini Kozje in Smarje, kjer niso predlagali niti enega delavca za kandidata v občinski zbor. Med kandidati je sorazmerno največ kmetov v občini Kozje, Smarje in Sentjur, najmanj pa v občinah Celje in Mozirje. Kar se tiče kandidatov, ki so po poklicu uslužbeneci, je teh relativno največ v občini Celje in Šoštanj, najmanj pa v občini Kozje in Vransko.

SAMO 7,4% KANDIDATK

Izmed vseh 484 kandidatov za odbornike občinskih zborov je komaj 36 ali 7,4% žena. Največ žena je med kandidati v občini Laško in Šoštanj, občine Kozje, Sentjur in Vojnik pa sploh nimajo kandidatke.

To kaže na dokaj zakoreninjeno staro miselnost, ko še vedno ženskam ljudje ne zaupajo važnejših funkcij, čeprav iz (Nadaljevanje na 5. strani)

Pridelki so pospravljeni, čas jesenske paše je tu...

Trideset let tovarne nogavic na Polzeli

Razbremeniti zaposleno ženo

V nedeljo je poteklo 30 let, odkar je v prostorih bivše lesne industrije na Polzeli začela obratovati mala obrtna delavnica za izdelovanje nogavic. Točno 6. oktobra 1927. leta je bilo izdano obrtno dovoljenje in trideset let pozneje, preteklo nedeljo je kolektiv Tovarne nogavic na Polzeli svečano praznoval pomemben jubilej in ob tej priliki pregledal dosedanje uspehe, ki niso bili mali, ter si začetil bodoče naloge, ki bodo pripomogle k še večjim uspehom podjetja in hkrati k zboljšanju življenjskih pogojev v tovarni zaposlenih ljudi.

O uspehih tovarne nam najbolj zgovorno povedo naslednji podatki: Pred 30 leti je kolektiv letno izdelal komaj 900 tisoč parov bombažnih nogavic, deset let pozneje 1.200.000 parov bombažnih in svilenih nogavic, leta 1947 je proizvodnja narasla že na 2.200.000 parov bombažnih in svilenih nogavic, letos pa celo na 3.100.000 parov nogavic iz bombaža, svile, enkalona, perlon, najlona in grilona. Pri tem je zanimivo tudi, kako je rasla zaposlenost. Leta 1927 je bilo zaposlenih 180 ljudi, 10 let pozneje 250, 1947. leta, v času planske proizvodnje, je število ljudi naraslo na 612, letos pa je padlo na 480, kar zgovorno kaže, da se je z boljšo organizacijo dela znatno dvignila tudi storilnost in produktivnost, saj so kljub zmanjšanemu številu delavcev v letoš-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kongres livarjev Jugoslavije v Rogaški Slatini

Pod pokroviteljstvom člana Zveznega izvršnega sveta tov. Franca Leskoška-Luke je bil v Rogaški Slatini pred dnevi (od 7. do 9. oktobra) I. kongres livarjev Jugoslavije. Kongresu je prisostvovalo okoli 400 delegatov, zastopnikov metalurških kolektivov in ustanov iz vse države. Navzoč pa je bil tudi pokrovitelj kongresa tov. Franc Leskošek.

Kongres je začel predsednik Zveze združenja livarjev Jugoslavije tov. Svetoslav Miliivojevič. Zbrane delegate je prvi pozdravil tov. Leskošek, ki je med drugim v svojem govoru dejal, da kongres zaseda v času, ko se končuje doba velikih zmag delovnih ljudi v gospodarstvu in ko Zvezni izvršni svet pripravljaja nov petletni načrt. Po zaslugi jugoslovanskih livarjev, je dejal tov. Le-

skošek, so bili v zadnjih letih doseženi veliki uspehi in dragocene izkušnje. Naše tovarne že proizvajajo komplicirane stroje, ki jih v bivši Jugoslaviji niso izdelovali. Danes proizvajamo vodne in parne turbine, kompresorje, razne motorje, generatorje, stiskalnice, stroje za valjarne in rudnike ter druge stroje, pri katerih je liv zelo važen. Livarne jekla so zelo napredovale v kvalitetni proizvodnji za potrebe našega ladjedelništva, avtomobilske, rudarske in vojne industrije. Ogrumni uspehi so bili doseženi tudi v povečanju proizvodnje naših livarn.

Kongres je pozdravil med drugimi tudi predsednik občinskega ljudskega odbora Rogaške Slatine tov. Alojz Krivic. Po pozdravnih govorih je na kongresu, ki je trajal tri dni, sledilo 24 strokovnih predavanj.

Prvi kongres livarjev Jugoslavije je potrdil velike tradicije livarstva pri nas, hkrati pa ugotovil tudi stalen porast proizvodnje v več kot 84 jugoslovanskih livarnah.

Svečanost je začel predsednik delavskega sveta tov. Anton Povše, na kar sta govorila o zgodovini in razvoju tovarne, o doseženih uspehih in o nadaljnjih perspektivah član delavskega sveta tovariš Branko Sande in direktor tov. Veljko Re-

pič. Svečanosti so se poleg ostalih gostov udeležili tudi predsednik republiškega odbora sindikata tekstilnih delavcev tov. Jovo Galič, predsednik OO SZDL v Celju tov. Franc Simonič ter zastopniki žalske občine.

Na proslavo tega pomembnega jubileja je kolektiv povabil tudi delavce, ki so že odšli v zaslužni pokoj, hkrati pa dal priznanje štirim članom kolektiva, ki že trideset let delajo v tovarni. To so obrtni mojster v barvarni tov. Avgust Pader ter delavke Cilka Kolene, Matilda Žagar in Franciška Artviga, Jubilanti so sprejeli spominske diplome in nagrade.

Tovarna nogavic na Polzeli je v razmeroma krakem času, zlasti po vojni in še posebej od 1950. leta, ko je tovarno začel upravljati delavski svet, dosegla izredno velike uspehe. Nesheto težav, ki so se odražale v zastarelih strojih in tovarniških objektih, so morali premagovati, da so se končno z boljšo organizacijo dela in večjo produktivnostjo uvrstili med vodilna tovrstna podjetja v državi. To je zasloga predvsem žilavosti in upornosti ljudi, zaposlenih v tovarni, ki niso nikoli odpovedali, pa naj so bili delovni pogoji še tako težki, — je v svojem govoru poudaril član delavskega sveta tov. Sande.

V mozirski občini kandidira 92 kandidatov

Pred dnevi je bilo v Mozirju širše politično posvetovanje, na katerem so analizirali dosedanje politične priprave za bližnje volitve v občinske ljudske odbore. Ugotovili so, da je večina zborov volivcev dobro uspela. Posebno dobro so uspeli tam, kjer so politične organizacije pravočasno in z vso resnostjo pristopile k pripravam. Zlasti dobro so uspeli zbori volivcev v industrijski skupini, kjer se jih je ponekod udeležilo tudi nad 80% vseh zaposlenih. V kmetijski skupini pa so dobro uspeli tam, kjer so jih združili s polletnimi občinskimi zbori kmetijskih združenj. Tudi razprave na teh zborih so bile bolj pestre, ker so bile povezane s konkretnim delom kmetijskih združenj.

Na vseh zborih volivcev je bilo predlaganih skupno 95 kandidatov, od tega za občinski zbor 52, za občinski zbor proizvajalcev pa 43. Od tega jih bodo na volitvah izvolili v občinski zbor 25, v zbor proizvajalcev pa 21 odbornikov. V občini ni nobene volilne enote, kjer bi kandidiralo samo toliko kandidatov, kolikor jih bo izvoljenih. Socialni sestav predlaganih kandidatov je na splošno zadovoljiv. Med predlaganimi kandidati je le pre malo žena, saj jih kandidira le 7. Od predlaganih kandidatov je 31 delavcev, 28 kmetov, 27 uslužbenec in 6 obrtnikov. Med predlaganimi je tudi 15 kandidatov, ki so stari do 30 let.

V času do volitev bodo na področju občine organizirali več političnih zborovanj in sestankov. Večja zborovanja bodo v Mozirju, Gornjem gradu, Rečici ob Savinji in Lučah. In to v glavnem 13. oktobra. Več manjših sestankov bo tudi po vaseh. Na zborovanjih in sestankih bodo govorili ljudski poslanci, vidni politični in javni delavci v občini ter kandidati, ki so bili predlagani na zborih volivcev.

Z.

PREDSEDNIK TITO O UMETNEM SATELITU

Nesmiselnost vojne

Predsednik republike Josip Broz Tito je dal pred dnevi sodelavcem »Tanjug«, »Borba« in »Ljudske pravice« naslednjo izjavo o pomenu izstrelitve prvega umetnega satelita v vesoljstvo:

To, da so sovjetski znanstveniki izstrelili umetni satelit v vesoljstvo, pomeni zmagovalno sovjetske znanosti in bo imelo zelo velik pomen v nadaljnjih raziskavah in osvajanju prostora v vesoljstvu. Iz znanstvenega vidika je to eden največjih prispevkov k znanstveni misli na svetu.

Iz vidika miru ali vojne to naj-novejšo odkritje po uranski in vodiki bombi kaže, da je naravnost nesmiselno, da bi bila vojna zdaj možna, ne da bi človeštvo doživelo največjo katastrofo. Zato menim, da se čedalje bolj bližamo spoznavanju, da je vojna zdaj nemogoča in da moramo sadove človeškega genija porabiti edino v miroljubne namene in v korist ljudi.

Maršal Žukov na obisku pri nas

V torek je prispel v Jugoslavijo maršal Sovjetske zveze in obrambni minister Georgij Konstantinovič Žukov. Visoki gost se je s tem odzval vabilu naše vlade in bo ostal pri nas osem dni.

Maršal Žukov je star 60 let. Rodil se je v bližini Kaluge kot sin kmetijskih staršev. V prvi svetovni vojni je bil vojak, ko pa se je začela revolucija, je takoj vstopil v njene vrste. Ščassoma je postal eden najvidnejših sovjetskih vojaških komandantov. V drugi svetovni vojni je bil v najkritičnejših trenutkih komandant leningrajske, nato pa moskovske fronte, nakar je vodil sovjetske divizije v odločilni bitki pri Stalingradu. Odlikoval se je v številnih bitkah v Ukrajini in Beli Rusiji. Njegove čete so prve vkorakale v Berlin, kjer je kot zastopnik sovjetske vlade sprejel nacistično delegacijo, ki je podpisala brezpogojno kapitulacijo. Maršal Žukov je bil dolgo časa komandant sovjetskih okupacijskih sil v Nemčiji. Sedaj je obrambni minister in vrhov-

ni poveljnik Rdeče armade.

Visoki obisk nam je v veliko čast. Maršal Žukov uživa tudi pri nas vse občudovanje in spoštovanje, saj si je pridobil glas enega največjih vojskovodij moderne epohe. S svojimi deli si je maršal Žukov vpisal ime z velikimi črkami v zgodovino sovjetskega ljudstva in vsega človeštva. Sprejeli smo ga s simpatijami in prijateljstvom tudi zato, ker je predstavnik ljudstva, ki se je v pretekli vojni rano ob rami z nami borilo proti skupnemu in doslej najhujšemu sovražniku.

Maršal Žukov bo obiskal Beograd in nekatere kraje v Hrvatski in Sloveniji, nakar se bo vrnil v domovino, upamo, da z najlepšimi vtisi o našem delu in ljudem.

Priprave za proslavo 40-letnice Oktobrske revolucije v celjskem okraju

Pred dnevi je bil na Okrajnem odboru SZDL v Celju posvet s predstavniki množičnih organizacij s področja celjskega okraja, na katerem so govorili o pripravah za proslavo 40-letnice Oktobrske revolucije. Posvetovanje je vodil podpredsednik OO SZDL tovariš Jakob Zen.

Do konca tega tedna bodo po občinah izdelali konkretne programe za proslavo 40. obletnice Oktobrske revolucije. Priprave po občinah vodijo posebni odbori, sestavljeni od predstavnikov množičnih organizacij in kulturno-prosvetnih društev.

Na vseh sedežih občin bodo 6. ali 7. novembra priredili svečane proslave z govorom in več ali manj bogatim kulturnim programom. V Celju bo 6. novembra svečana akademija s pestrim kulturnim programom. Večje proslave pa bodo tudi v nekaterih industrijskih središčih.

Da bi spomin na Veliki Oktober čim bolj približali našim ljudem, še posebej pa mladini, bodo po vseh šolah in delovnih kolektivih organizirali manjše proslave s primernimi govori in v okviru danih možnosti tudi kulturne programe.

Da bi te proslave bile čim bolj svečane in vsebinsko bogate, je v ta namen OO SZDL poslal občinskim pripravilnim odborom teze in navodila. Podobna navodila je izdal tudi Okrajni sindikalni svet za proslavo po podjetjih, okrajni svet za prosveto pa za šolske proslave. Po šolah od 4. razreda dalje bodo pisali tudi naloge in najboljši prispevki bodo nagradjeni s knjižnimi in denarnimi nagradami.

Razen tega pripravljaja Ljudska univerza v Celju o teh velikih zgodovinskih dogodkih ciklus predavanj, ki bodo spremljana z diafilmi. Ta predavanja so zlasti priporočljiva za srednje šole in učiteljske, na željo pa bodo predavatelj Ljudske univerze predavali tudi drugod. V Celju bodo predvajali tudi nekaj filmov, ki obravnavajo zgodovinske dogodke v zvezi z Oktobrsko revolucijo. Izložbe po mestih bodo primerno okrasili z Leninovimi slikami. V naših mestih, trgih in industrijskih središčih pa naj bi razobesili poleg državnih čim več delavskih zastav, saj je to največji praznik delavskega razreda.

Pogled po svetu

V tej nenavadno hladni, brezobzirni jeseni, ki odpira vrata prezgodnji zimi, praznujejo pomembne obletnice trije velenarodi, ki jim zgodovina priznava izredno življenjsko silo. Indija se je spomnila 80-letnice rojstva Mahatme Gandhija in z njo svoje neodvisnosti, v kateri se je začela njena pot k mednarodni veljavi. »Hinduizem je iskane resnice brez uporabe sile«, je imel navado reči Gandhiji in v znamenju te nepojmljive resnice (če ne pretehtamo sile, ki jo pomeni blizu 500 milijonov Indijcev) je Indija nekaj let po vojni že zavzela tak položaj, ki veliko pomeni. Morda bo ta stara dežela nekoč učinkovito pomagala uresničevati hinduistični sen — brez uporabe sile in s tem potrdila široki kompliment Romani Rollanda: »Ce je kje na svetu dežela, kjer so našle dom vse človeške sanje, odkar so ljudje začeli sen svoje- ga življenja, potem je to — Indija.«

Kitajci so na svoj narodni praznik povabili 1500 velmož iz 40 držav in jim razkazali neomejenost svoje življenjske moči. Da bi jo tem bolj potrdili, so te dni ustanovili še kitajsko-sirijsko društvo. Pri tem je Cu En Laj nedvoumno povedal, da je zmaga Sirije tudi zmaga Kitajske.

Rusi bodo slavili 40-letnico svojega Oktobra, ki jih je prerodil in jim piskal neizčrpane vrele življenjske moči v stomilijonskih množicah. V petih petletkah so vzdignili svoje ogromno ozemlje na višjo raven in pokazali vsemu svetu, da je edino v socializmu zagotovljen normalen razvoj proizvodnih sil, poleg tega pa v zadnjih letih uspešno premaguje nekatere škodljive pojave znotraj svoje socialistične družbe.

Mimo teh praznikov naštejmo nekaj dogodkov z delovnih dni tekoče zgodovine: Egipt prebija trdo preizkušnjo. Anglija pritiska nanj v trgovini z bombažem, ki mu ga je nekoč vsega prevzemala, zdaj pa se podreja ameriškiemu dumpingu in s tem v resnici ogroža egiptovsko življenje. Vendar Naser ne misli kloniti zaradi te prikrite blokade. Ponovno je izjavil, da stoji za Sirijo in da obsaja perfidno hladno vojno, ki se že dalj časa razpihuje med obema blokoma in ki ju predstavlja dva uboga kmeta na svetovni šahovnici: Sirija, Jordan. Kaže pa, da bo ostalo pri hladni vojni, kajti jasno je, da nobenemu ni do tega, da bi prišlo tu do obročna. Vmes je tudi arabski nacionalizem in arabska zdrava pamet, ki se kaže v Saudovem ravnanju. Saud je brzjaval ponovno v Washington, da njegove obljube nasproti Beli hiši še drže, nekaj ur nato pa je v Siriji povedal, da je zoper vmešavanje tujcev. Nič ne pomaga, če Eisenhower s tem ni ravno zadovoljen. Saud raje vidi, da teče nafta kakor pa kri.

Bagdadski pakt je v odboru »proti subverzivni dejavnosti« sklenil razširiti program obrambnih ukrepov za zaščito Turčije, Iraka, Irana, Pakistana in seveda Velika Britanija, članica tega odbora pa je tudi Amerika, čeprav ni v paktu. Prvič, odkar pakt obstoja, so imeli tudi sejo o koordinaciji ravnanja v primeru »izrednih dogodkov«. Neverjeten apetit do hladne vojne, ki se bo verjetno kazal tudi v Varnostnem svetu, kjer vleče na dan spet vprašanje Kašmirja, indijskega seveda, ki za Indijo pomeni simbol brzice, preko katere bo hitreje steklo njeno življenje k napredku. Življenje, ki se je iz raznih vzrokov nekoč spremenilo v leno reko, ki pa si je zdaj počasi začela utirati pot skozi usedline preteklih stoletij, kakor pravi Nehru.

Apetite po hladni vojni smo videli celo v slavni dunajski koncertni hiši, kjer je zasedala IAEA-MAEA (International Atomic Energy Agency), društvo za mirni atom, ustanovljeno na Eisenhowerjevo pobudo. Amerika je zase terjala predsedstvo, bila je zoper izključitev Formoze in zoper madžarske poverilnice. Menda bo res, da so največja dela človeškega duha najmanj popolna; mednarodni zakoni so najlepša iznajdba razuma, ne morejo pa zagotoviti miru med narodi, ne da bi jih okrnili v svobodi. Na to okrnitev pa nobeden rad ne pristane.

Francija, domovina svobodoumja, ki je nekoč razsvetljevalo planet, trmasto gasi bakljo svobode v Afriki. V sudanskem mestu Bamaku so se sešle francoske kolonije Senegal, Gvineja, Čada, Mauritanija, Slonokoščena obala in druge pod zastavo Gibanja za demokracijo in s zedinile za skupnost s Francijo, ampak pod pogojem, da se ta skupnost skupno prouči. — S tem so se strinjali celo navzoči francoski gostje Mendés-France, Mitterand in Faure. S tem pa se ne strinja večina francoskega parlamenta, ki je na pritisk desnice vrgel zaradi alžirskega statuta Bourges—Manouryjevo vladu. Glavni vzrok tega paucy je bil Soustelle, nekdanji alžirski guverner. Predsednik francoske republike se spet ozira za primernim človekom. Kje ga bo dobil, zdaj še ni gotovo. Mollet, Pleven, Schuman. Da, tudi Schuman! Nikomur ne bo lahko. Marokanci in Tunizižani so zoper francosko politiko v Sahari, ki jo že dele privatnim kapitalistom. Tunizižani so celo odpoklicali poslanika v Parizu. Kakor da je Francija oklenjena v ozki krog razmer, ki jemljejo pogum, da bi vsaj v mislih stopila iz usodnega

Želje volivcev v šoštanjski občini

V vseh krajih šoštanjske občine so doslej izvedli vseh 21 zborov volivcev za kandidate v občinski odbor, ki bo štel 30 odbornikov. Prav tako so zaključili z vsemi 17 sestanki za izbiro kandidatov za zbor proizvajalcev, ki bo štel 25 odbornikov. Na vseh predvolilnih sestankih je bila udeležba izredno dobra. Sodijo, da je na 17 zborih za volitve kandidatov v zbor proizvajalcev sodelovalo nad 2400 proizvajalcev. Tako bodo v zbor izvolili 22 kandidatov iz industrije in 3 iz kmetijstva.

Enako živahne kot so bile razprave v treh večjih centrih šoštanjske občine: v Šoštanju, Velenju in v Smartnem ob Paki, so bile razprave tudi v vseh okoliških vaseh. V Velenju so v starem delu sprejeli sklep o pobiranju samoprispevka za napeljavo vodovoda. V Novem Velenju so želeli, da bi se nov odbor zanimal predvsem za dokončno ureditev trgovine

z zelenjavo. V teh dneh v Novem Velenju sploh ni mogoče dobiti niti jaje niti kakršnekoli druge zelenjave.

V Šoštanju so v razgibani razpravi na zboru volivcev nanizali kar vrsto problemov. Tam ni mleka, ker ni mlekarn in tudi ne zaledja, javna rasvetljava je slabo urejena, perišče skoraj ni. Na vseh mogočih sestankih je predmet razprave vedno kino dvorana, ki ima tesen in neprimerno urejen prostor. Tam pogrešajo prav tako kot v Velenju sodobno urejeno kladnico. Že leta si Šoštanjčani želijo kopalnice. Razveseljivo je, da se jim bo ta želja naslednje leto začela izpolnjevati.

Volivci v Smartnem ob Paki so se enako kot v Šoštanju pogovarjali o regulaciji Pake, s katero je treba tudi čimprej začeti. Tam si želijo napeljati vodovod in čimprej zgraditi šolo, ki sedaj domuje v treh stavbah.

V vseh okoliških vaseh so prebivalci želeli, da bi uredili slabe ceste. Tako v Sentilju, Lokovici, Pesju, Zavodnji, Družmirju in Ravnah. Marsikje so pripravljene delati udarniško, da bi se stanje cest čimprej izboljšalo.

Na zboru volivcev v Ravnah pri Šoštanju so kritizirali nepravilno trošenje denarja bivšega okraja, ki je v šoštanjsko kladnico vložil 8 milijonov din, a od tega ni bilo nobenega haska. V oddaljenih Cirkovcah bi radi zgradili vodovod in bi sami pomagali s prostovoljnimi delom. Vaščani Belih vod so godrnjali nad zelo počasno gradnjo osnovne šole, ki je temu kraju tako potrebna. V Zavodnji nad Šoštanjem si hočejo čimprej pozidati kulturni dom, ki ga še nimajo. Zanj so kmetje doslej zbrali 62 m² lesa. V Gorenju pri Smartnem ob Paki so sprejeli odlok o krajevnem samoprispevku, da bi čimprej uredili cesto in perišča.

V Pesju pri Velenju so govorili o popravilu ceste in obljublili, da bodo sami delali udarniško. Volivci so gurali tudi slabo javno rasvetljava. V Sentilju pri Velenju so poleg popravila ceste pakazali prebivalci potrebo po graditvi vsaj enega stanovanjskega bloka. Med najboljšimi zbori volivcev v šoštanjski občini je bil v Topolšici. Tam je trenutno stanovanjska stiska največja. Bolnišnica za TBC dograjuje nov oddelek s 150 posteljami. Uprava se sprašuje, kam naj bi dala zdravstveno osebje, ki bo tu moralo nastopiti službo. Povsod se zavedajo, da je v Šaleški dolini mnogo problemov, ki jih bodo zaradi naraščajoče industrije morali reševati. Zato pa bodo morali biti v občini najbolj sposobni in politično zreli ljudje, in to jim je bilo vodilo pri izbiri kandidatov.

S plenuma jugoslovanskega združenja za poklicno usmerjanje mladine

V dvorani OZZ Celje je bil te dni plenum jugoslovanskega združenja za poklicno usmerjanje mladine, katerega so se poleg članov upravnega odbora iz vse Jugoslavije udeležili tudi mnogi celjski javni, politični in kulturnoprosvetni delavci, ki jih zanima problematika usmerjanja mladine v poklice. Dnevni red plenuma je obsegal tri pomembne referate. Tov. Gliša Ernjaković iz Beograda je govoril o pomenu in vlogi poklicnega usmerjanja v reformi šolstva. Referat »Zdravstveni delavci v službi poklicnega usmerjanja« je imel zdravnik dr. Djordje Vukadinović iz Zagreba. Referent je poleg mnogih zanimivosti ugotavljal, da se v vseh naših republikah za problematiko poklicnega usmerjanja mladine trenutno zanima le neznatno število zdravnikov, čeprav bi to bila njihova naloga in dolžnost. S tem v zvezi je zato padel predlog, da bo združenje v bližnji bodočnosti organiziralo v Zagrebu en ali dvodnevni seminar za zdravnike, ki bi jih ta problematika zanimala.

Tretji referat »Socialni delavci v službi poklicnega usmerjanja« (Dušan Bošković iz Beograda), je vzbudil med navzočimi mnogo zanimanja, saj je nakazoval vlogo socialnega delavca — poklic, ki se pri nas z nešteti socialnimi nalogami šele komaj vidno pojavlja na obzorju. (V Celju imamo doslej komaj 4 poklicne socialne delavce!). Razprava, ki je sledila temu referatu je v marsičem dopolnila, odnosno osvetlila tudi problematiko prvega referata.

Drugi dan plenuma so obravnavali notranja in organizacijska vprašanja

samega združenja. Mnogo so govorili tudi o novem listu »Človek in njegov poklic«, ki ga bo Združenje v kratkem začelo izdajati. List bo izhajal mesečno in bo obravnaval vprašanja s področja usmerjanja mladine v poklice.

Po zaključnem plenumu so si gostje iz ostalih predelov Jugoslavije ogledali Celje, zanimivo okolico in nekatere kulturne institucije. S posebnim zanimanjem pa so si ogledali tudi delo celjske Poklicne svetovalnice.

Delegacija naprednih žena Jugoslavije v Celju . . .

Te dni je celjski Zavod za pospeševanje gospodinjstva obiskala delovna delegacija najnaprednejših žena Jugoslavije. Delegacija s tovarišico Vido Tomšičevo na čelu, je proučevala zametke vaških in stanovanjskih skupnosti pri nas. Napredne žene so se na Zavodu za pospeševanje gospodinjstva sestale z vidnimi predstavniki ljudske oblasti celjskega okraja, s katerimi so se dalj časa razgovarjale o tej problematiki. Podrobno so se zanimale tudi za delo in uspehe celjskega Zavoda za pospeševanje gospodinjstva. Laskavo priznanje zavodu je dala predvsem tovarišica Vida Tomšičeva, ko je v spominski knjigo, ki jo je zavodu daroval Glavni odbor zveze ženskih društev v Ljubljani, napisala tele besede:

»Na že doslej tako lepih uspehih zavoda — gradite in razvijajte aktivnost v korist delovni ženi, v korist naših

družin — in kot močan faktor graditve novih socialističnih odnosov v družini in družbi. Želim in verujem v uspeh vašega dela. Vida Tomšič.«

Tudi ostale članice delegacije so zavodu dale lepo priznanje in ugotavljale, da so naša izkustva dragoceni napotki za organizirano delo z ženami.

DIJAKE EKONOMSKIH, ADMINISTRATIVNIH, TRGOVSKIH, GOSTINSKIH IN DRUGIH GOSPODARSKIH SOL opozarjamo na revijo »Sodobna pisarna«, ki vam bo v šoli in pozneje v praksi v veliko korist in pomoč pri delu. Za dijake je naročnina znatno znižana. Naročite se na to, za vas pomembno revijo. Če nimate prospekta, pišite: Uprava »Sodobna pisarna«, Ljubljana, Gosposka 12.

Razbremeniti zaposleno ženo . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

njem letu dosegli veliko večje proizvodne uspehe kot prejšnja leta. Ti uspehi so plod sedemletnega delavskega upravljanja, ki je nenehno reševal proizvodne probleme, skrbel za večji in boljši asortiman ter za znižanje proizvodnih stroškov. Levji delež za take uspehe pripada tudi vodstvu podjetja, družbenim organizacijam v podjetju in vztrajnemu zalaganju vsega kolektiva.

Kolektiv se je moral v preteklih letih spoprijeti z vrsto težav. Vendar mu je doslej uspelo obnoviti nekaj objektov ter zamenjati nekaj izstrojenih strojev s sodobnimi, zgraditi sindikalno dvorano in športno igrišče. V zadnjih letih je tovarna in njena okolica dokaj spremenila svoje lice. Delo pa še ni končano. Pred kolektivom je težavna naloga — obnova tovarne in strojnih naprav, ki so domala skoraj dotrajale. V prvi etapi, ki je predvidena že v letošnjem letu, bodo nabavili 30 novih strojev. Za ta dela jim je že odobren investicijski kredit v višini 61,5 milijonov deviznih dinarjev, sami pa bodo vložili v obnovo 45,5 milijonov din. Z nabavo novih strojev bodo povečali proizvodnjo po količini za 20%, po vrednosti pa za 38%. Z novimi stroji bodo izboljšali in razširili asortiman, hkrati pa dvignili produktivnost dela in znižali proizvodne stroške.

Vzporedno z obnovo tovarne nameravajo graditi tudi objekte družbenega standarda. Po sklepu delavskega sveta bodo v naslednjih letih zgradili okoli tovarne po že izdelanem urbanističnem za-

zidalnem načrtu stanovanjsko naselje za 700 ljudi. Letos so že začeli v sklopu teh načrtov graditi stanovanjski blok, posameznim delavcem pa so dodelili zemljišča, na katerih bodo sami zidali hišice. Razen tega so že začeli s prvo, etapo del za zgraditev športnega parka s plavalnim bazenom, ki bo dograjen v dveh letih. Ti objekti bodo služili vsem prebivalcem Polzele. Ze prva začetna dela so pokazala upravičenost te gradnje, saj so s prostovoljnimi delom pomagali poleg članov kolektiva tudi člani Partizana in šolska mladina.

V imenu OO SZDL je kolektivu čestital k doseženim uspehom tov. Franc Simonič. Poudaril je zaslug organizacije ZK in sindikata v podjetju, ki je uspel

iz kolektiva ustvariti čvrsto družino in prav zaradi te složnosti so tudi uspehi tako veliki. Ostali deli govora je tovariš Simonič posvetil skrbji za boljše življenjske pogoje delovnega človeka ter vzgoji mlade generacije. Razbremeniti zaposleno ženo in pravilno vzgajati otroke, je ena pglavlitnih nalog stanovanjske skupnosti, zato naj bi bil prav ta kolektiv eden med prvimi, ki bi to koristno zamisel uresničil, je ob koncu svojega govora dejal tovariš Simonič.

Po pozdravnem govoru predsednika republiškega odbora sindikata tekstilnih delavcev tov. Galiča sta za zaključek svečanosti zapela moški in ženski pevski zbor poljske Svobode nekaj borbenih in narodnih pesmi.

Stirje jubilanti: Avgust Pader, Cilka Kolenc, Matilda Zagar in Franciška Artviga delajo v potzelski tovarni nogavic že 30 let.

Naš komentar

Pred volitvami v občinske ljudske odbore

Komaj nekaj dni nas loči od volitev v občinske ljudske odbore. Bilo bi odveč posebej poudarjati značaj teh volitev, prvih po uvedbi novega komunalnega sistema, vendar ena novost — zbor proizvajalcev v občinah — zasluži posebno pozornost. Kot je že znano, bomo na teh volitvah prvič volili v ljudske odbore občin tudi zbore proizvajalcev.

Povsem je razumljivo, da je z uvedbo razširjenih pravic in dolžnosti občin, ki bodo imele posebno vlogo pri organizaciji pestrega družbenega in gospodarskega življenja, treba nujno ustanoviti v tem osnovnem organu ljudske oblasti tudi zbore proizvajalcev. Kajti v skladu z novo vlogo občine v naši družbeno-politični in državni ureditvi se bo okrepila tudi njena materialna baza. Zato so volitve v občinski zbor proizvajalcev logična nujnost, ki jo terjata veliko večja vloga občine in njena okrepjena materialna sila.

V naši ureditvi je pravilno in tudi družbeno napredno, da neposredni proizvajalci sodelujejo in odločajo tudi na »nivoju« občine, kako se bo ustvarjeni presežek dela najbolj racionalno in koristno razdelil za potrebe splošnih, skupnih potreb prebivalcev občine. Razen poglobljanja naše ekonomske demokracije so važne volitve v občinski zbor proizvajalcev tudi zaradi trdnega prepričanja, da bomo na ta način dali nov prispevek za boljše poslovanje v našem gospodarstvu. To prepričanje nam še posebej potrjuje dosedanja praksa delavskih svetov in drugih organov družbenega upravljanja.

Sodelovanje večjega števila neposrednih proizvajalcev v delu občinskega ljudskega odbora bo predvsem vplivalo na boljše vsklajevanje interesov posameznikov in interesov gospodarskih organizacij z interesi širše skupnosti — komunne, odnosno v končni liniji s splošnimi interesi naše družbe. Zbor proizvajalcev v občini bo brez dvoma omogočil bolj organizirano in po vsebini bogatejše delo občine v celoti. Gotovo je, da bodo neposredni proizvajalci mnogo bolj kot doslej reševali tudi taka vprašanja, ki so bila doslej v delu občinskega ljudskega odbora nekoliko v ozadju. Na svojih sejah bodo razpravljali o produktivnosti dela, o problemu nezaposlenosti, o poslovanju inšpekcije dela, o službi socialnega zavarovanja, o hišnih svetih itd. Ti problemi so pa doslej le redko našli mesto na sejah občinskih odborov.

Prav tako na občinah niso poklanjali pozornosti analizi dela delavskih svetov in organov družbenega upravljanja. Ljudski odbori kot najvišji politični organi na svojem področju pa bi morali prav o teh vprašanjih največ razpravljati ter o njih odločati. Zato upravičeno lahko pričakujemo, da bodo zbori proizvajalcev tudi v tem pogledu pomenili korak naprej.

OKROG 1000 GLAV PITANE ŽIVINE BOMO IZVOZILI

Gospodarska poslovna zveza Celje je preko svojega obrata Agropromet lanske leto kontrolirala 500 komadov goveje živine in kontrahirane pogodbe večinoma tudi realizirala.

Pri nekaterih združenih (Pristava, Kalobje, Šmarje pri Jelšah, Ponikva, Planina in druge) so vzorni rejci kontrahirano pitanje goveje živine uvedli kot stalno prakso. Mnogo zadrug pa še do danes ni uvedlo načrtnega pitanja in bi bilo prav, da bi k temu pristopili. Rejci v omenjenih združenjih so ta akcijo dobro razumeli in so imeli sami od nje največ koristi.

Za leto 1958 je GPZ, obrat Agropromet planiral kontrahirati pogodbe za približno 1000 komadov pitane goveje živine. Prav tako pa planira kontrahirano prašičev (2000 komadov).

Na terenu je opaziti, da se zadruga — pa tudi zasebniki — vedno bolj zanimajo za načrtno pitanje živine. S tako načrtno akcijo ne zvišujemo samo stazelj živine v našem okraju, temveč tudi kvaliteto.

ZADRUŽNICE IZ BOSNE OBISKALE NAŠ OKRAJ

Pretekli teden se je v Sloveniji mudila skupina naprednih zadrudnic iz Bosne in Hercegovine, ki je prišla v naš okraj z namenom, da se spozna z delom in izkustvi naših zadrudniških organizacij. V Celju so si ogledale Zavod za pospeševanje gospodinjstva, v Bruslovcah jih je zanimalo delo vaške skupnosti (javno perišče, delo šolske in mlečne kuhinje), v Zrečah so si ogledale sušilnico in vzrejo piščancev, v Konjicah pa so se dalj časa mudile pri občinskem gospodinjstvem centru.

Predvolilna zborovanja v celjskem okraju

Predvolilni sestanki in zbori volivcev, na katerih so državljani predlagali kandidate za bodoče občinske ljudske odbore in občinske zbere proizvajalcev, so končani. Toda predvolilna dejavnost v okraju ni opešala. Zadnje nedelje je bilo v celjskem okraju več predvolilnih zborovanj, na katerih so govorili vidnejši politični delavci, predvsem člani predsedstva Okrajnega odbora Socialistične zveze. Taka zborovanja so bila v *Sentjurju, Gornjem gradu* in na *Ponikvi pri Grobelnem*. Na teh zborovanjih so govorniki razpravljali predvsem o tistih problemih, ki najbolj zanimajo volivce dotičnih krajev, med drugim pa so razložili tudi najvažnejše stvari v zvezi z našim splošnim notranjim političnim življenjem, nadalje o prečitih mednarodnih problemih, posebej pa še o nalozah občin, ki bodo v bodoče imele neprimerno večjo vlogo pri razvoju komunalne skupnosti in v zvezi s tem tudi pri razvijanju našega celotnega gospodarstva v državi.

TOVARIŠ FRANC SIMONIČ:

Nikar zamuditi pomoč družbe kmetijstvu

Predsednik OO SZDL tov. Franc Simonič je govoril na predvolilnem zborovanju v *Sentjurju*. Škoda, da politične organizacije niso poskrbele za boljši obisk, kajti govor tov. Simoniča je bil močan prispevek k boljši politično gospodarski informiranosti prisotnih. Tovariš Simonič je uvodoma govoril o nalozah bodočih občinskih ljudskih odborov, od katerih bo v največji meri odvisen napredek kraja in da bi v primeru slabega dela občine težko pričakovale izdatno pomoč od okraja, republike ali celo zveze. Ko je poudarjal, da bo od novih občinskih odborov odvisno, kako se bo življenjski standard ljudem v občini zvišal, je navezal besede na dosedanje težave, ki so povzročile, da vprašanje življenjske ravni ni bilo mogoče dati prvenstvene važnosti. »In vendar,« je dejal, »je bila doslej naš najvažnejši cilj, v bodoče pa bo še bolj, razvoj in boljše življenje delovnih ljudi.«

Pretežni del svojega izvajanja je tov. Simonič posvetil vprašanju kmetijstva, ki je težjiše gospodarske dejavnosti v šentjurski občini. Ob tej priliki je dal priznanje kmečkemu prebivalstvu, ki je v pogledu dviga kmetijske proizvodnje med najboljšimi v okraju. Hkrati pa je navezal besedo na potrebo

še smotrnejšega, predvsem pa modernejšega gospodarjenja v kmetijstvu. Za dosego teh ciljev pa je potrebno tesno sodelovanje med vasmi. Obnovitvene skupnosti, strojne skupnosti itd., vse to so konkretna delovna področja za naprednega kmeta.

Tov. Simonič je med drugim opozoril na dejstvo, da bo družba dajala sredstva za napredek kmetijstva samo nekaj let. Kdor zdaj ne bo izkoristil ugodnega položaja, bo moral pozneje vlagati lastna sredstva, če bo hotel vsaj dohajati tiste, ki bodo osvojili moderni, rentabilnejši in vsekakor mnogo donosnejši način kmetovanja.

Na koncu je govoril še o bližnjih volitvah in o preteklih predvolilnih akcijah v okraju. Govoril je tudi o tem, da so sestanki in zbori volivcev v šentjurski občini dobro uspeli. Ni pa mogel pohvaliti dejstva, da v celotni občini kandidirata samo dve ženi. Izrazil je bojazen, da bo občina brez žen težko opravljala razne naloge, ki so jim v dosedajski praksi bile žene vedno še najbolj kos. Tu je mislil predvsem na vprašanja zdravstva, socialne politike, skrbništva, vzgoje in prosvete itd. Priporočil je navzočim, da naj izvolijo vsaj ti dve, ko je že prepozno, da bi kandidirali še druge.

TOV. FRANC LUBEJ:

Zemlja mora dajati več

V nedeljo je imel ljudski poslanec in predsednik Okrajne zadružne zveze Celje, tov. Franjo Lubej razgovor z volivci v *Ponikvi*. Z zanimivim predavanjem je pritegnil pozornost ljudi, ki so se pozneje v razgovoru zanimali za najrazličnejše probleme, ki so jih zanimali.

Tov. Lubej je povedal, da so v našem okraju velikanske možnosti za razvoj kmetijstva, živinoraje in najrazličnejših kmetijskih kultur. »Kmetijstvo se mora tako razviti, da bo lahko zadostilo naše vedno večje potrebe in bo doseglo vsaj srednjeevropski povpreček. To lahko dosežemo v slabih petih letih, če boste vi, kmetovalci, posvetili več pozornosti naprednejšemu gospodarjenju, kar bo v korist vam, kakor tudi vsej skupnosti.« Govoril je tudi o mehanizaciji, ki je osnova modernega gospodarjenja, o melioracijskih delih v porečju Savinje in Voglajne ter o metljivosti, ki postaja vedno hujša naloga. Zato bo potrebno škropiti vse travnike s posebnim škroplivom, da se iztrebi posebnega polža, ki prenaša to bolezen.

»Vi pa,« je rekel tovariš Lubej, »porabite čim več časa za strokovno usposabljanje, da boste lahko zemljo obdelovali tako, da bo dajala čim več in vam omogočila boljše življenje. Ne smemo biti sužnji zemlje, ampak njeni gospodarji.«

V razgovoru je tov. Lubej pripomnil, da je malo krajev, kamor bi raje šel kot v *Ponikvo*, ker: »Tukaj so ljudje, s katerimi se da pogovoriti. To pa je veliko, morda največ.«

Mirko Roš

Koroški Slovenci v Avstriji

Spet se z bolečo ogorčenostjo spominjamo koroškega plebiscitnega dne. Poteklo je 37 let od ljudskega glasovanja, ki je odločilo o usodi prebivalstva južne Koroške. Danes vemo, da je bilo s plebiscitom rešeno le vprašanje teritorialne akcedence. Še vedno pa je in bo še v naprej obstajalo vprašanje pravic slovenske narodne manjšine, iztrgane iz okrija svojega naroda.

Z državno pogodbo, ki jo je v maju 1955 podpisala Avstrija kot enakopravna pogodbenica, se narodopolitični položaj koroških Slovencev kljub nekaterim novim manjšinskozaščitnim določilom, kakršnih senžermenska pogodba ni vsebovala, ni mnogo spremenil. Pogodbeno priznanje pravic slovenski narodni manjšini v Avstriji ne more dosti do zagotovitve njenega obstoja in nemotnega razvoja, dokler vodstva političnih strank in od njih odvisni oblastveni organi Avstrije ne priznajo polne enakopravnosti in enakopravnosti slovenskega prebivalstva.

Določila člena 7. državne pogodbe predpisuje, da morajo avstrijski državljani slovenske (in hrvatske) manjšine na Koroškem, Gradiščanskem in Stajerskem uživati iste pravice pod enakimi pogoji kakor vsi drugi avstrijski državljani. Upravičeni so do osnovnošolskega pouka v slovenskem (oziroma hrvaškem) jeziku in do sorazmernega števila lastnih srednjih šol. V upravnih in sodnih okrajih Koroške, Gradiščanske in Stajerske, kjer so Slovenci, Hrvati ali mešana prebivalstva, mora biti slovensčina (oziroma hrvaščina) uvedena kot uradni jezik dodatno k nemščini. V takih okrajih morajo obstajati označbe in napisi topograf-

skih pravic. Samo dejavnosti teh nacističnih krogov je pripisati dejstvo, da še danes ni izumrla teorija o nekem koroškem »vindišarskem« jeziku, da je nekaj časa celo že bil ogrožen sistem dvojezičnega šolstva in da se bliža uzakonitvi pravica staršev, da odločajo o jezikovnem pouku svojih otrok. Tako pač ni čudno, da je spet pričel delovati zloglasni »Heimattienst«, ki so vanj vključeni znani »Schulvereine«, Zveza obrambnih bojovnikov, Zveza koroških rojakov in Zveza »vindišarjev«, vse te čudovite organizacije pa imajo glavno nalogo v tem, da se bojujejo zoper slovensko manjšino, da sramoto in blatijo kulturne vrednote slovenskega duha in jezika ter da čimprej ponemčijo še zadnje ostanke nekdanj prastranske koroškega slovenstva.

Z izdelavo načrta k zakonskemu predlogu za izvajanje določila čl. 7. državne pogodbe se je bavil najprej deželni zbor avstrijske Koroške in nato poseben vladni komite, ki posluje v vprašanih manjšinskih pravic, končno pa je izdelani načrt prevzelo dunajsko ministristvo za prosveto, da pripravi zakonski predlog. Toda med tem osnutkom in med intencijo člena 7. ostaja težko nesoglasje. Da načrt nikakor ne ustreza smotru Avstriji naloženih obveznosti, so na svojem zborovanju v Celovcu, dne 23. 6. 1957 upodarili tudi delegati obeh slovenskih organizacij na Koroškem, to je Zveze slovenskih organizacij in Narodnega sveta koroških Slovencev. Ze način obravnavanja in pripravljanja zakonskega načrta, pri katerih predstavniki obeh manjšin niso smeli sodelovati, kaže na to, da pomenijo slovenski Korošci le bolečo, nezaželeno zlo v deželi, kjer se še vedno uveljavlja stari duh nacizma in germanizatorstva.

Predlog zakona o ureditvi šolstva na Koroškem daje staršem, ki bivajo na določenem ozemlju Koroške, pravico odločanja, ali naj njihovi otroci prejemajo

Kandidatova senca

Takoj povem, da sem nedo sleden. Moral bi objaviti ime, kraj in vse podatke, ki spadajo k stvari. Toda tega ne bom storil, predvsem zato ne, ker ne maram storiti nikomur nič hudoga, ne maram pogrevati zadev, ki so pred ljudskimi sodiščem že bile likvidirane s kaznivimi vred. ...

Bil je gestapovec, ali vsaj njihov sodelavec. Nekaj življenj zavrednih Slovencev omadežuje njegovo vest. Za svojo zmogete odgovorjal pred sodiščem, bil je obsojen in je kazen tudi prestal.

Res je, da je po prestani kazni prišel kot enakopraven član naše družbe spet med ljudi. Morda je je res hotel popraviti svojo pregreho, zato ni ostal v kraju, kjer so njegovo prejšnje nečedno delovanje poznali. Šel je drugam, da bi laže delal in popravil z delom kar je zgrešil.

Pri svojem delu je neizpodbitno strokovnjak. Strokovnjake pa naša družba, ko gradi gospodarsko močno državo, potrebuje. Možak je imel priliko, da z delom dokaže, da obžaluje svoj greh od naroda. Verjetno je bil takrat, ko je stopil na svobodo, to tudi njegov edini cilj. Kajti vsak ko-ličkej pošten človek bi tako dolžnost čutil, če mu je družba podarila življenje, katerega bi po načelu »zob za zob« upravičeno lahko terjala.

In vendar je naš možak v nekaj letih dosegel veliko več kot je lahko pričakoval. Njegova strokovnost je bila ugodno seme na terenu, kjer so potrebovali strokovnjaka. Ne samo njegov krog, celo politične, da še partijska organizacija ga je začela pretežirati tudi na politično gospodarskem področju. Predvsem strokovnost. Pustimo preteklost. Mrtev ne boli več... Politika? Kaj ni politika tudi gospodarstvo. Dandanes je gospodarska računica postala važnejša od marsičesa.

Presneto kočljiva zadeva. Mi smo res odstopili od maščevalnosti. Otpustili smo. Toda s tem nismo pozabili. Vsaj ne bi smeli ...

In vendar. Ta človek, ki bi pravzaprav moral prav tolikokrat živeti kolikor življenj je zaradi njega ugasilno in pridno, skromno in požrtvovalno delati, da bi se deloma odkupil; ta človek je danes celo nagradjen. V oasi, kjer sedaj živi, kandidira za odbornika v občinski ljudski odbor. Nekaj desetih kilometrov stran pa živijo svojci ubitih ... Vse kar je prav!

Zalostno je, da je zgolj strokovnost ponekod edino merilo današnjega časa ...

Mladinci morajo postati naši glavni pomočniki

Pravi kandidat: NUŠA MARUŠIČ

Učiteljica Nuša Marušič kandidira na sedmi volilni enoti v Celju. V naši občini in okraju smo na zborih volivcev ugotavljali, da volivci niso radi predlagali ženskih kandidatv in občinski zbor ali v zbor proizvajalcev. Tega pa ne bi mogli krđiti za 7. volilno enoto v četrti četrti, kjer so volivci z velikim navdušenjem enoglasno sprejeli predlog za tovarišico Nušo Marušič, kateri hočejo zaupati mesto ljudskega odbornika v bodočem občinskem odboru. Kako volivci tega terena zaupajo svoji kandidatki, priča tudi dejstvo, da na zboru volivcev niti niso čutili potrebe, da bi poleg Marušičeve predlagali še enega kandidata.

Da so Celjani tovarišico Nušo predlagali za bodočega ljudskega odbornika, so

so prišle pritožbe do guvernerja in Marušičevo so obsodili na leto dni zapora. Po prestani kazni se je spet vrnila v Sezano in bila kar kmalu imenovana za nadzornika tega okraja. Leto pozneje so jo hoteli ponovno zapreti, toda je predčasno pobegnla na Svobodno tržaško ozemlje. Takoj po svojem prihodu je v Trstu prevzela vodstvo pionirske organizacije in se uspešno udeležovala na polju javnega političnega in kulturnega življenja. Delala je izmenoma v Trstu in Kopru. V Trstu je bila med drugim tudi urednik Prosvetnega glasnika, v odboru Zenske zveze, Agitpropu itd.

Zdaj živi že tretje leto v Celju in poučuje na Pomožni šoli, obenem pa je tudi izredni slušatelj VPS. Z vsjo ljubeznijo se je oklenila defektne mladine in je zato razumljivo, da dosega njen razred odlične učne uspehe.

Ker ji je delo z mladino najbolj pri srcu, smo v Celju kar kmalu po njenem prihodu občutili napredek v pionirski organizaciji, saj je bila Nuša v lanskem in predlanskem letu glavni pobudnik pozivljenega pionirskega dela v Celju. Kot predsednik občinske pionirske komisije mi je skromno priznala, da je zasluga vseh delavnih članov te komisije, da se je pionirska organizacija v Celju zadnje leto organizacijsko utrdila. Pravi pa, da bodo pionirske organizacije dovolj uspešno lahko delale še takrat, ko bo pri nas rešen problem prostorov. Razveseljivo je — pravi nadalje tovarišica Nuša — da so naše pionirske organizacije navezale tako tople stike z mladinci, saj morajo le-ti postati naši glavni pomočniki, katerim bomo jutri lahko prepustili svoja mesta.

vsekakor morali poznati in ceniti njeno dosedanje plodno delo. Sama o sebi noče govoriti mnogo. In da bi celjski javnosti lahko posredovali karakterno sliko te požrtvovalne politične prosvetne delavke, smo se v glavnem morali nasloniti na mnenja ljudi, s katerimi je kandidatka v neposredni delovni povezavi.

Menim, da nam je zavedna Primorska dala svojo najvažnejšo prosvetno delavko, ki je znala tudi v najtežjih letih (med okupacijo) oćuvati svetel lik naprednega slovenskega učitelja. Nuša je v letih 1943 in 1944 organizirala v sezanskem okraju slovensko šolstvo. Iz raznih vasi je zbrala mlada dekleta, jih vključila v pedagoške krožke in jim kot edina kvalificirana moč dajala metodične napotke. Na 12 šolah so vzgojili takšne pomozne učne moči — nekatere od njih so se pozneje v tečajih usposobile v dobre učiteljice.

V bistrini Kraševcih je tovarišica Nuša že zgodaj našla zaslombo, ki ji je utrdila vero v mladino. Prvi zanetki pionirske organizacije so ji pokazali nad vse zadovoljive rezultate. Pod njenim vodstvom so se mladi pionirji vzgajali v konspiraciji in se dobro obnesli kot stražarji in kurirki. Delala je z njimi v šoli in izven šole. Domačini so gledali v njej požrtvovalno javno delavko in ji zaupali vedno odgovornejša mesta. Tako jo leta 1945 najdemo kot tajnico občinskega LO Sezana, istočasno pa je bila tudi načelnica prosvetnega odseka za sezanski okraj. Ker se je politično precej udeleževala,

Le uči se, vajenec

Vajenec se mora učiti in še enkrat učiti, da bo znal v prihodnosti uspešno nadomestiti svoje starejše delovne tovariše. To načelo je prvo in vsi ga sprejemamo brez ugovora, samo... raje pogledjmo, kakšno je ponekod to »učenje«.

Na koncu Stanetove ulice je špecerij-ska trgovina, kjer so pred kratkim vzeli vajenka v uk. Čeprav je šibko in drobno dekle, jo največkrat porabijo kot nadomestilo skladiščnemu delavcu. Nemalekrat dela do teme, nato se pa vozi domov nad deset kilometrov. Vsakomur mora biti jasno, da mlad človek še zdalec ne more opravljati težkega fizičnega dela, ker to škoduje njegovemu zdravju in razvoju. Druga stvar pa je, da je vajenec v trgovini zato, da se priuči svojemu poslu, ne pa, da opravlja težaška dela. Kaj pa skladiščni delavec, ga imajo? Je, toda on je kurir, hodi v banko in streže v trgovini. Res je, da je povsod težko za ljudi, toda skladiščnik naj bi bil skladiščnik, vajenec pa zato, da se uči. -tr-

izključno nemški ali pa dvojezični šolski pouk. Dvojezično šolstvo pa bodi omejeno na področja, kjer se izvesten del prebivalstva (vsaj 30 odstotkov?) odloči za šolski pouk v dvojezični šoli.

Osebnosti, ki so sodelovale pri tem zakonskem osnutku, ne poznajo zgodovine koroškega slovenstva, pa tudi namerno nasprotujejo smotru pogodbenih določil. Posledice ekonomskega zastajevanja in stoletnega oviranja v kulturnem razvoju slovenskega prebivalstva obstoje danes prav tako, kakor so obstajale v oktobru 1920, potem ko so nemški šolstvo, gospodarstvo in uprava dovolj temeljito opravili svojo nalogo in dokončno usmerili miselnost pretežnega dela koroških Slovencev v nemški kulturni krog. Zato ob nezadržni germanizaciji še vedno pada število koroških Slovencev in zato se še danes njihova narodnostna meja umika proti jugu. Odločanje staršev o jezikovnem pouku torej ne ustreza načelu demokratičnosti, dokler ni tudi vsa slovenska manjšina dosegla dovolj visoko stopnjo ekonomskega napredka in dokler ni zavest narodne pripadnosti zagotovljena s kulturnimi vrednotami tudi njenim potomcem.

Naša narodna manjšina je doslej imela v osnovnem šolstvu na podlagi uredbe iz leta 1945 neprimerno boljši položaj. Na skoro 200 osnovnih šolah slovenske Koroške je bil predpisan obvezni pouk obeh deželnih jezikov za vse učence, ne glede na njihovo narodno pripadnost. Toda zakonski predlog, o čigar uzakonitvi bo sklepal avstrijski parlament morda že v nekaj tednih, ne da bi poprej bilo doseženo soglasje z zahtevami obeh narodnih manjšin, bo povzročil občutno znižanje števila dvojezičnih šol in bo te šole omejil na najjužnejše predele tik pod Karavankami.

Kakor obseg in oblika tako okrnjenega dvojezičnega šolstva, tako tvori tudi v posebnem zakonskem načrtu predvide-

na, na samo štiri med Dravo in državno mejo ležeče okraje omejena uporaba slovenskega kot drugega uradnega jezika trden dokaz, da je obstoj slovenstva na Koroškem kljub pogodbenim jamstvom resno ogrožen. Določilo osnutka, da je praviloma nemščina edini jezik, ki ga smejo uporabljati sodniki in sodni uslužbenci v uradnem poslovanju, očitno nasprotuje določilom pogodbe.

Dvanajst let je poteklo od vojaške kapitulacije nemškega in avstrijskega nacizma, njegov duh pa živi še vedno v raznih avstrijskih političnih strankah in njih glasilih, gospodarskih ustanovah in podjetjih, uradih in šolah, prodira pa tudi v samo zakonodajo. Mala Avstrija se še vedno uveljavlja kot dedič nekaterih metod, s katerimi sta črnažolta cesarstvo in hitlerjanski rajh vladala nad slovenskimi ljudstvi. Zato je bil na letnem zboru gradiščansko-hrvatskega kulturnega društva dne 22. septembra 1957 napovedan skupni boj obeh jugoslovenskih manjšin, gradiščanskih Hrvatov in koroških Slovencev, s ciljem, da doseže popolno državljansko enakopravnost. S svojega posvetovanja v Brucku ob Muri dne 29. 9. 1957 pa so zastopniki obeh manjšin odpisali avstrijski vladi skupno spomenico, v kateri zahtevajo dosledno in celotno, ne samo na Koroško omejeno izvajanje določil o manjšinski zaščiti, in opozarjajo na dejstvo, da sedanji zakonski načrti bistveno slabijo sedanji položaj manjšin. Prav zato je tudi naša vlada, zaskrbljena zaradi grozeče omejitve pravic obeh manjšin, morala nastopiti z intercesijo in opozoriti avstrijskega diplomatskega predstavnika na nedopustnost omejevanja manjšinske narodne zaščite. Uzakonitev obeh osnutkov v njuni sedanji obliki bi nasprotovale smotru prevzetih obveznosti in bi nujno morala ustvariti prvo sporno vprašanje med obema sicer prijateljskima državama.

V razklanih srcih ni miru

OB PREMIERI (5. OKTOBRA 1957) PETRA USTINOVA »ROMANOV IN JULIJA« V SLG CELJE

Cetudi sanjski svet, četudi polje fantazije — za njem je toliko bridke resnice, ki bi jo znal kamaj kdo tako šaljivo, da norčavo popisati kot prav Peter Ustinov, sin Vzhoda in otrok Zahoda, človek, ki povezuje z mislijo in čustvom oba sveta, a ni nikjer doma. Ali pa? Videli in brali, ušili in mislili smo toliko že o obeh blokkih, ki sta pri Ustinovu na levi in desni, in nekajkrat smo četili, kakor da smo sredi med tema svetovoma, čeprav smo ohranili nekaj več upanja, kakor nam ga daje Ustinov, da si hosta obe polovici vendarle podari roki, ne da bi pri tem izginile državice, ki so na sredi.

Pa Ustinov? Njegovo delo je zajedljiva satira na sodobne politične blokvske razmere. Slika, scira in anatomizira oba sveta s toliko razkošjo, da nam zastaja dah in da bruhamo v smeh, pri tem pa ne pazi, kakšna barva meče na paleto, ni mu mar, če preteže živce ali žile, ne meni se za to, če zamenja števila nevtroinov in protonov, saj njegovo delo je hladno orožje, ne pa atomska bomba, njegov nož je cinizem, njegova rešitev je potegavičina — nadškof »svete nepravoslavne cerkve« združil oba sveta s poroko zgodovinskih malikov na nezgodovinsko obletnico. Kaj takega prenesejo res lahko samo ljudje, ki jih ni, in doživi se lahko samo v državi, ki je ni. V resnici pa je žal res toliko podobnosti, da smo o njih bolj prepričani kot v sanje in svet fantazije, pri tem pa — ko o stvari premišljamo — se nam zahoče, da bi ne bila samo noč vsa resnica in čudovitost, temveč da bi lahko tudi čez dan pogledali z mirno vestjo tej resnici v obraz.

Sceno za Ustinovo delo je izdelal Sveta Jovanović. Uporabil je svoj najljubši scenski element — zavese; poslaništvi je na zunaj ločil le s simbolnim kremenjskim obzidjem in nadokenskimi trikotniki Bele hiše, katedrala nestvarne deželice pa je tudi toliko splošna, da do tod ničemu ne ugovarjamo. Manj tipična je brske revolucije, ko je dahnil iz njega ruski človek s široko dušo in slovanski čustvi. Mitja Bitenc pa se je odlikoval v vlogi veleposlanca ZDA, ker je ostal od začetka do kraja American, le škoda, da ni pazil malo bolj na višino in ton glasu, ki po nepotrebnem izraža nekoliko preveliko zavzetost. Pri obeh novih članah našega gledališča smo pa lahko zapazili izrazito artikulacijo in dobro govorno tehniko.

Med igralkami moramo priznati najboljše artikulacijo Marjanji Krošl-Horvatovi. Ob tem se v njeni vlogi ujemata še modulacija stavkov in barva glasu, kar daje njeni Juliji poseben čar. Janezu Erženu je uspelo, da je povsem opustil svojo nekdanjo igro z očmi, poleg tega je sploh zelo pazljivo nastopal, medtem pa mu je manjkalo globine; v glavnem je precej hladen, le v samogovoru se močneje razvija. Skupaj sta Marjanja Krošlova in Janez Eržen dala nekaj lirčno zelo občutenih trenutkov.

Najbolj kočljiva je vloga vohuna. Osebo, ki se tako nenadoma zlomi, pa še brez prav poudarjenega vzroka, in se spremeni v svoj antipod, nikakor ni lahko zaigrati. Slavko Strnad je storil zelo

Ustinov in Rusija ali »grenak krohota na celjskem odru«

Daleč od tega, da bi hotel pisati kritiko delu avtorja, ki si je s svojo izvrstno satiro, domiselnostjo in poznavanjem prilik menda pri vseh narodih pridobil tolikšen sloves. Bilo pa bi tudi napak, če bi hotel prizadevanje celjskega gledališkega kolektiva navezovati k temi, ki jo želimo načeti.

Ce hočemo napovedati to, kar naj bi bilo bistvo mojega pisanja, ne morem mimo nekaterih stvari, ki so me ob Ustinovem delu »Romanov in Julija« vzbudile k pisanju.

V celjskem »Gledališkem listu«, ki spremlja predstavo, beremo med drugim, da Ustinov ne ustvarja zgolj »zabavne scenske spektakle«, temveč da tudi kaj pove, vsaj hoče dopovedati. Res je. Veliko je povedal, med drugim veliko našega (mislim na male ljudi), veliko občega (resnična svetovna politična situacija), veliko toplega, človeško toplega, vedrega, zabavnega, ostičastega itd. itd. Toda tokrat nam je povedal tudi druge stvari. Na primer to, da je nepopustljiv sovražnik vsega, kar je v zvezi s Sovjetsko zvezo, pa naj bo to Oktobrska revolucija ali vse kar ji je sledilo. Morda mi bo kdo oporekal, češ, da sem slep in da nisem videl, oziroma slišal patetičnega govora, ki ga »drži« sovjetski veleposlanik ozkosrčni Zoločenkovi. Ne, tega nisem prezrl, toda če je v dejanju poprej ta edini »dober lik« sovjetskega veleposlaništva govoril, da je doživljal revolucijo v plesnih dvoranah Peterburga, potem je tudi ta njegova pridiga publika. Ustinov gre v svojem neprikritem srdu celo tako daleč, da vpleta v tekst zbadljivo tudi na račun lastnega naroda. Prosim, ali se je lotil Stalina in drugih, ki so »morda« krivi njegove jeze? (Oprostite, ne vem za vzrok njegove emigracije.) Ne! Vrgel je posmehu na primer rusko dekle z zbadljivo »pegasta kolhoznica«. Ce bi ne bila kolhoznica, bi tega ne napisal.

Potem ta naravnost groteskno upodobljen vohun, ki močno izstopa iz vse te, drugače docela vedre zgodbe? Enkavedevske metode so vsekakor vredne ostrega peresa, morda je bil v tem celo preblag. Toda veleposlanikiške soferja je docela osmešil, ponižal. Ne oporekam, da morda po svoje ni imel prav. Vsekakor pa je pretiraval.

Spet bo kdo dejal, da je bil neprizanejaljv tudi do drugih. Res je, da si je mimogrede privoščil tudi ameriško svobodo, omenjal je nekajkrat odbor za raziskovanje protiameriške dejavnosti, v glavnem pa se je norčeval iz načina ameriškega življenja, družinskih razmer moderne Amerike itd. Vohunov protitve naj bi bil Freddie, brezskrbni tovarnar, ki niti ne ve koliko prahu posejajo njegovi sesalci za prah. Reči moram, da je ta protitvež šibak. Meni je bil Freddie simpatičen lahkomišelnec.

Ustinov je bil dve najbolj nasprotni vesilji. Ameriko in Sovjetsko zvezo. Ameriko manj, Rusijo, svojo nekdanjo domovino, toliko bolj. Povsod je bil za krepko nianso manj naklonjen izgnani domovini.

Ne vem, kako je H. G. mislil, ko je pisal v Gledališki list, češ, ne gre za svetovno-nazorska vprašanja, za državne ideologije gre. Mislim, da narobe. Tudi za državne ideologije, toda predvsem za svetovno-nazorske.

Zakaj sem le govoril o Ustinovi umetnini? Zato, ker želim vprašati, če je to delo res bilo neobhodno potrebno za uvrstitve v repertoar Slovenskega ljudskega gledališča v Celju. Vprašati se moramo, kako bodo delo sprejeli ljudje, ki so preprosti, podpopovprečno razgledani, zgodovinsko nepoučeni. Taki ljudje na primer, ki bodo šli to delo gledat samo zato, ker so slišali, »da je za smejati?« V Celju je krog ljudi, ki bi sproti analizirali delo, avtorja, čas, idejo, vrednost in še in še, razmeroma malo.

Se enkrat. Ni mogoče trditi, da Ustinovo delo »Romanov in Julija« ni dovršenost. Z njegovega stališča je. Kot pribito.

Problem, prosim, to je moje mnenje, je le v tem, da bi se prikazovanju tega dela lahko odpovedali. Če pa bi ga že dali v repertoar, potem vsaj ne zdaj v oktobru v »počasitve Oktobrske revolucije«. Sicer pa se mi zdi čudno tudi to, da bi tokrat delu niso »strigli perja« (čeprav bi mu sem in tja ne škodilo), saj smo vendar vajeni, da tudi Shakespeare tem »škarjam« včasih ne uide.

To torej ni kritika Ustinova, to je pripomba k repertoarni politiki. In če bo le kdo rekel, da sem ozkosrčen, s plotovito obdan in ozkogledno kritikaster in da sem hotel kot Don Kihot v boj z mlino na veter, da se motim, če mislim, da bodo te besede zmanjšale Ustinovo slavo, si postavim predse samo tale ščit.

Kdo bi mogel reči, da Nietzsche ni bil genialni mislec? Nihče... In vendar njegovo filozofijo malokdo priporoča.... J. K.

Julija (Marjanja Krošl-Horvatova) in Igor Romanov (Janez Eržen). V ozadju General (Janez Skof)

razlika v interieru obeh poslaništev, saj z različnimi barvami in simbolnimi slikami ne dosežemo tiste stilizacije, ki jo krepko očitujejo kostumi Alenke Bartl-Seršove. Perspektivno in razporeditveno daje scena močan občutek majhnosti države, zavese pa le ne učinkujejo dovolj prepričljivo, kadar se dogodki odvijajo v zadnjih prostorih poslaništev. Ta zaporedna delitev sob, kljub prividno enakemu zadnjemu prostoru, moti tudi ob svetlobnih prelivih, ki so čudna mešanica barv in se kdaj pa kdaj malce stepejo.

Juro Kislinger je imel pred sabo težko delo in opravil ga je razmeroma dobro. Na odru je pravzaprav hudo, kadar imamo opraviti s simetrijo. V notranjih prostorih je ta še kar znosna, čeprav je prizorišče več ali manj deljeno levo — desno, manj diagonalno, toda ljudje v sobah se vrstijo tako, da prizorišča ne postanejo monotona. Teže je z dogajanjem na »trgu«. Središni hodnik od katedrale na rampo in rampa sama sicer ne dopuščata velikih možnosti, kljub temu pa je le vse zunanje dogajanje preveč simetrijsko, osebe, ki pridejo po središčnem hodniku, ostajajo na sredi rampe, le general in vojaka sta včasih na levi ali na desni, pa še tedaj so potisnjeni preveč ob zid. Tako je videti vse to zunanje dogajanje preveč ceremonialno in tisti ljudje, ki bi morali biti najbolj prikupni, tista deželica, k bi morala biti najbolj sanjava, najbolj anarhična in najbolj človeška, ti ljudje in ta deželica zbledijo in izgubijo svoje bistvene prvine. V vsej Kislingerjevi režiji je čutili predvsem delo z vsem igralskim zborom, manj pa s posamezniki, zato je predstava v celoti ubrana, čeprav se ji poznajo drobne neskrbnosti pri posameznih predstavljajcih.

Posamezni predstavljalci so zavoljo takšne režije odigrali delo v celoti zelo dobro, povečini pa so ostali več ali manj pri srednji meri. Janez Skof, ki je igral generala, kvartopirskega goljufa, potepuha, pesnika, misleca in po potrebi diplomata, je ostal zaradi navidezne ceremonialnosti bolj konferencier kot človek, ki je predsednik v »kraljestvu razumnosti, mehkoite in ljubezni«. Njegov general je sicer dobrodušen, šaljiv in venter, toda vse bolj zabavljaljv kot čustvenomisel, kot nosilec Ustinove življenjske filozofije. Poleg tega mu njegova vojaka, Slavko Belak in Avgust Sedej, močno jemljeta možnost, da bi se približal izrazu novodobnega misleca, ki še v njem diha staromodni ideal. Slavko Belak se vse preveč zmrduje, zato pa je Avgust Sedej še kar pristrčen, čeprav precej neroden. Oba skupaj pa sta preveč fantalinska, posebej še Belak.

V vlogah obeh veleposlanikov sta se nam predstavila nova člana SLG Celje, Mitja Bitenc kot Hooper Moulsworth in Marjan Bačko kot Vadim Romanov. Vsak po svojo sta nam zaigrala zelo dobro centralni osebnosti starejše generacije »dveh hiš«, posebej Bačko je bil prepričljiv v monologu o doživetju Okto-

dobro, pravzaprav je zelo dobro igral, medtem ko je govorno za svojo igro nekoliko zaostaljal. Nekajkrat je hitre pasáže reševal v slogu usvojeno Corbaccia, toda docela mu ni uspelo. Prav v tem bi mu lahko režiser veliko več koristil.

Obe soprogi veleposlanikov sta nekoliko bolj v zatišju. Močneje je zapaziti Maro Cernetovo kot Evdokko Romanovo, ki je dala v svojo vlogo precej več duše kot Nada Božičeva, ki sicer kot Beulah Moulsworthova boljše igra, a ji ne da tiste osebnosti kot Cernetova Evdokji. Kljo Maverjeva se je kot Marfa prav lepo izkazala. Boljša je sicer kot prava ruska oseba, kot kapitan drugega razreda, kjer s strogostjo, doslednostjo in odločnostjo dosti bolje učinkuje kot v sanjavem dvošpevu s Freddiejem. Tone Terpin pa je nedvomno najlepša prikazen na odru. Sproščen, ameriško naiven in človeško, čeprav ameriško velikodušno, samoopoveden, ve vedno, kako in kaj, noben gib ni odveč, nobenega mu ne manjka. Govori lepo, vlogi docela primerno, samo v dvogovoru z Julijo je nekajkrat malenkost narejen, sicer pa resnično Freddie Vanderstuyt.

Vlado Novak kot nadškof je nekako preveč predstavnik svoje »nepravoslavne« cerkve. V njegovi igri sicer zasledimo vse črte, ki jo odklikujejo in mu naravnost polagajo vloge, kakršna je nadškofova v naročje, toda Novak je igralce, ki mora nanj režiser vodilno vplivati. Da je Novakova vloga ostala le nakazana — zato morda kaže na diletantizem — je režiserjeva krivda, ko je gledal, da je ustvaril predstavo, ki je v celoti homogenega, pa ji vendarle manjka nekaj drobnih doslednosti. Tako obhaja gledalca po premisleku občutek, da so režiser in igralci marsikje popustili v prepričanju, da bo tekst opravil svoje, kar v resnici tudi je. Bert Zavodnik

ŠTORSKA SVOBODA bo šolala pevovodjo

Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« v Storah nenehno skrbi, da se kulturnoprosvetna dejavnost tega kraja čim bolj razširja tudi na ostale kraje v tej okolici. Zlasti mnogo skrbi posveča za svoj pevski zbor, ki je imel svoj zarodek že v stari Jugoslaviji in bo kmalu praznoval štiridesetletnico delavske in napredne pesmi v Storah. To društvo pa je imelo doslej vedno

Novosti v celjskem muzeju ...

V soboto je bila v celjskem muzeju otvoritvena svečanost v »Teden muzejev«, ki je postal vsakoletna tradicionalna prireditve. Svečanosti so se udeležili vidnejši politični, kulturni in prosvetni delavci ter člani upravnega odbora muzeja.

V uvodnem govoru, ko je opozarjal na važnost muzejskih ustanov in pomen »Tedna muzejev«, je predsednik upravnega odbora tov. Bogataj poudaril, da je letošnji teden muzejev namenjen predvsem mladini, ki naj si z obiskom v muzejskih prostorih pridobi jasnejših pogledov v narodovo preteklost, zlasti pa v preteklost veličastnih dni med osvobodilnim bojem.

Verjetno se je malokje posrečilo spraviti v sklad vodilno geslo letošnjega tedna muzejev z novimi pridobitvami. V Celju se je. Vodja oddelka NOB, prizadevni zgodovinar narodnoosvobodilnega boja tov. Stane Terčak je v zadnjem času, poleg drugih nalog seveda, temeljito raziskal usodo slovenskih otrok med okupacijsko dobo. Raziskal je pot partizanskih otrok, otrok ustreljenih staršev in razseljenih oseb in našel pretresljive in vsega obojanja vredne primere »novega janičarstva«, kakršnega so bili zmožni samo sadistični ideologi nacizma. Tov. Terčak je o tem poročal pred zbranimi v krajšem referatu o delovanju nacistične organizacije »Lebensborn« na Spodnjem Stajerskem in Gorenjskem. Bogato gradivo, ki ga ima na razpolago, vsebuje izjave otrok, ki so se srečno vrnil iz teh »prevzgjajališč«, izjave mnogih

drukih ljudi, nadalje dokumente s procesa nacističnim kolovodjem in končno tudi primerke tajne korespondence, okrožnice v zvezi z usodo naših otrok med zadnjo vojno.

Po končanem predavanju, ki je navzočim odkrilo bolj natančno popisan list naše preteklosti, so se navzoči podali na ogled novih pridobitev oddelka NOB. Vsekakor je treba pohvaliti ekipo, ki je izdelala natančne topografske posnetke vseh važnejših bojev in poti 14. divizije. Vse važnejše kraje, domačije in prizorišča preteklih dogodkov je tudi slikala, uredila kartoteko itd. Vse to je dragocen material, ki bo služil vsem, ki se zanimajo in se bodo še poglabljali v podrobnosti narodnoosvobodilnega boja. Bogata je tudi nova zbirka, ki prikazuje predvojno partijsko delovanje v našem okraju. Lepo izdelane makete partizanskih bolnišnic in tehnik, nekateri predmeti, ki so bili še od njih na terenu najdeni, lepo dopolnjujejo že itak zelo bogat oddelek narodnoosvobodilnega boja. Nekatere vetrine so posvečene posameznim revolucionarjem, med drugim je pomemben material o Slavku Slandru, sekretarju okrožnega komiteja Partije pred vojno. V tej vitrini najdemo poleg doslej nepoznatih fotografij in pisem tega znanega revolucionarja tudi njegove osebne predmete, na primer nalivno pero.

Bo res držalo, kar je uvodoma rekel tov. Bogataj. Muzej odkriva vedno nekaj novega svojemu obiskovalcu. Muzej je ustanova, ki vedno išče, odkriva in zbira nove fragmente iz preteklosti naroda, zato ima tudi vedno kaj novega pokazati.

Mednarodni muzejski teden in celjski muzej

Prva, ki je uvedla teden muzejev je bila Jugoslavija, kar pa ni bil le slučaj. Muzeologija v Jugoslaviji se je dvignila po osvoboditvi na presenetljivo visoko raven. Število muzejev je zelo naraslo, prav tako raznih inštitutov in zavodov za zaščito kulturnih spomenikov. Vzporedno z otvarjanjem novih muzejev je bilo preskrbljeno tudi za strokovni kader in lahko trdimo, da je danes po vsej Jugoslaviji vsaj po večjih muzejih zadovoljivo število strokovnjakov in da se delo po muzejih temu primerno razvija.

Uspeh, ki ga je doživel prvi muzejski teden pri nas, je našel odmev v ostalih deželah in lani smo prvič praznovali mednarodni »Teden muzejev«. Praznujejo ga vse države članice UNESCO od 6. do 13. oktobra.

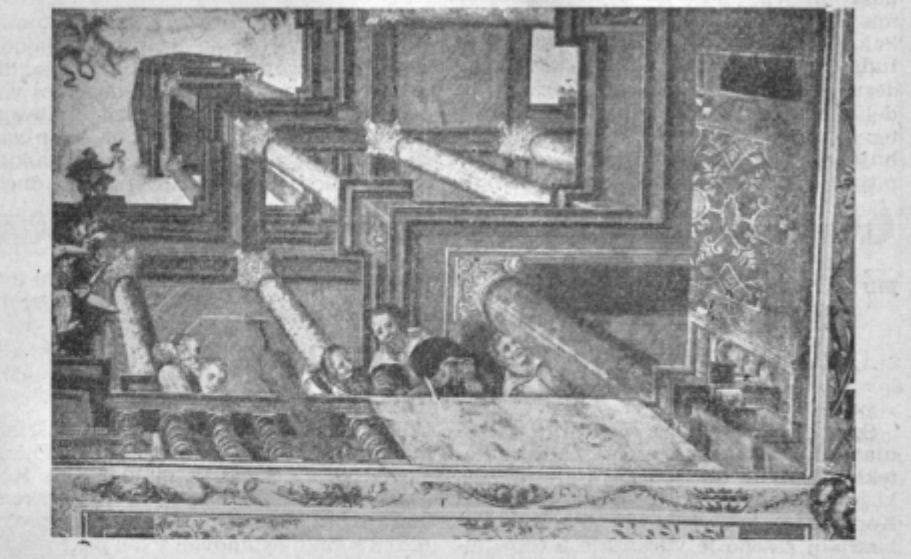
Letos praznujemo že tretji teden muzejev, ki ima namen čimbolj seznaniti našo mladino z delom v muzejih in z njihovimi problemi. Zato ima ta akcija letos osnovno zamisel: muzeji in mladina.

Muzej opravlja trojno nalogo: Kon-

razstavljati po sodobnih pojmih razstavljanja. Ljudskoprosvetna naloga pa se odraža v tem, da v čimvečjem številu privablja obiskovalce. Ob razstavljenem gradivu jim potem tolmači družbeni razvoj od praskupnosti do danes in seveda zgodovino svojega območja.

Celjski mestni muzej izpolnjuje svojo ljudskoprosvetno nalogo dokaj dobro, kar nam dokazuje vsakoletno število obiskovalcev. V preteklem letu je obiskalo naš muzej okoli 26.000 ljudi, kar za Celje ni mala številka. V muzej prihajajo ekskurzije iz vse države, zlasti pa je treba pohvaliti mestno vojaško poveljstvo, ki resnično skrbi za kulturno rast naših vojakov, saj vsako leto obiščejo vsi novinci-vojaki muzej. Med obiskovalci je tudi precej inozemskih turistov in znanstvenikov. V knjigi obiskov kaj čisto zasledimo laskavo priznanje v zvezi z razstavami.

Za letošnji teden muzejev je v celjskem muzeju vzorno urejena razstava iz NOB in žeteli je, da bi si jo v čim večjem številu ogledali, zlasti mladina, da ne bo pozabila na žrtve svojih oče-

servatorsko, znanstveno in ljudskoprosvetno. Konservatorska je ta, da zbira gradivo na svojem območju in to gradivo konservira. Znanstvena naloga je, da proučuje svoj teren v celoti in pa tudi posamezne muzealije, ki jih mora

tov in starejših bratov v borbi za svobodo. Muzej bi moral biti osnova za poznanje zgodovinskega pouka v šolah. Dijak si z ogledom muzeja pod vodstvom učitelja zelo poglobi svoje znanje zgodovine.

Ko ob »Teden muzejev« naredimo letno bilanco, so rezultati kar razveseljivi. Od topografije NO v Saleški dolini, preko zbiranja etnografskih predmetov do arheoloških izkopavanj. Le eno je ostalo na mrtvi točki: asanacija grofije in z njo gradnja teško pričakovane lapidarija. Res žalosten je pogled na lapidarno gradivo, ki predstavlja najzanimivejšo zbirko v Sloveniji, kako propada. Ta propad ugotovljamo že vrsto let in se pri tem sprašujemo: ali bomo sploh kdaj dočakali nov lapidarij? Ob koncu tega tedna bo tudi kongres klasičnih arheologov v Celju. Poleg raznih strokovnih predavanj si bodo delegati ogledali tudi izkopanine v Sempetru in rimski tabor v Ločici.

Morda zaradi naše premajhne propagande je še vedno mnogo Celjanov, ki imajo muzej pred nosom, a ga še niso obiskali, zato vabimo vse: Obiščite nas!

j. m.

VSÍ, KI SE ZANIMATE ZA SODOBNO ORGANIZACIJO IN TEHNIKO PISARNIŠKEGA POSLOVANJA, pišite po brezplačni prospekt za novo ilustrirano revijo »Sodobna pisarna« na naslov uprave: Ljubljana, Gosposka 12.

V. Kolšek

ŽIVLIENJE NA NAŠI VASI

V Braslovčah sami rešujejo probleme

VSE DELEGACIJE ČESTITAJO VASCI NA DOSEZENEM USPEHU

Prejšnji teden je Braslovče obiskala skupina žena, večinoma poslanke Zvezne ljudske skupščine iz Beograda in Zagreba (med drugimi tudi Stamboličeva in Bakaričeva). Prišle so pogledat, kako v Braslovčah skrbijo za šolske otroke in žene, kako na vasi rešujejo komunalne in druge probleme. S skupino se je pripeljal v Braslovče tudi predsednik OO SZDL tov. Franc Simonič, v Braslovčah pa so jih pričakali predstavnicu ukrajinskega zavoda za napredek gospodinjstva Vinka Simonič, predstavniki žalske občine in domače zadruge ter šolski odbor. To ni bil prvi obisk te vrste v Braslovčah. V zadnjem letu jih je obiskalo že več skupin iz države pa tudi nekateri iz inozemstva. Naj med drugimi omenim predstavnice FAO — mednarodne organizacije za kmetijstvo pri Združenih narodih. Braslovčani so vse vljudno sprejeli, jih pogostili in jim razkazali ter povedali, kar so hoteli.

KMETJE VZDRŽUJEJO ŠOLSKO KUHINJO

Prva posebnost, ki v Braslovčah zbija pozornost, je šolska kuhinja, ki so jo ustanovili na iniciativo delavnega šolskega odbora in jo vzdržujejo kmetje sami. Ko je šolski odbor rešil nekaj najnujnejših materialnih vprašanj glede ureditve šole, se je, lotil precejšnje vprašanja oddaljenih otrok. Otroci, ki imajo v šolo po več ur hoda, so ta čas že postali lačni. Ugotovili so, da za take otroke malice ne zadostuje.

Ustanovitev kuhinje ni bila enostavna zadeva. Najprej so morali najti stanovanje za osebo, ki je stanovala v kletnih prostorih šole. Nato so te prostore preuredili v jedilnico in kuhinjo. Kmetje so drug za drugim po svojih močeh podprli šolski odbor. Vsak je dal nekaj živeža. Nabrali so toliko prehranbenih predmetov, da so jih morali nekaj celo prodati. S tem so nakupili sladkor in pričeli plačevati še kuharico.

Da bi stvari ceneje izvedli, so žene sklenile pomagati kuharici brezplačno. Zdej se že mesece vrstijo in tudi na ta način prispevajo svoj delež. V šolski kuhinji dobiva hrano 50 do 60 učencev iz oddaljenih krajev in tisti, ki doma nimajo urejenih razmer.

Poleg tega imajo v Braslovčah še mlečno kuhinjo. Ta skrbi za malice vsem otrokom. Mlečna in šolska kuhinja imata iste prostore.

KNJIŽNICA IN ČITALNICA — PONOS BRASLOVČAN

V zadnjih letih so v Braslovčah precej storili za praktično izobraževanje prebivalstva, zlasti mladine. V prvi vrsti lahko omenimo dvoletno kmetijsko šolo, ki je dala že okrog 150 absolventov. Nadalje so organizirali vrsto tečajev. Mnogo pomeni tudi šolski vrt, v katerem se šolski otroci praktično učijo vrtnarstva. Iz tega vrta je že marsikatera gospodinja odnesla seme. Šolski vrt služi za oskrbo šolske kuhinje z zelenjavo.

Novost v Braslovčah je tudi moderna ljudska knjižnica. Tu so si kmetje spet sami pomagali, sami so zbrali sredstva za nabavo knjig in opremo knjižnice in čitalnice. V čitalnici imajo tudi časopise in revije pa šah. V poletnem času se v čitalnici bolj zbira mladež, jeseni in pozimi pa tudi starejši.

ZA ŽENE SO UREDILI PERIŠČA

Za vasjo so v Braslovčah na potoku zgradili preprosto perišče, ki pa je v znatno pomoč ženam. Tu žene izplakujejo perilo pod streho s primerno napravo. Hkrati lahko dela šest žena. Tako perišča kot v Braslovčah so zgradili že tudi v sosednjih vaseh.

Gradnjo perišč je finančno podprla domača kmetijska zadruga, sicer pa so marsikaj prispevali še prebivalci sami.

V dolini Gračnice — občina Laško — je uničila povodenj precej cestnih mostov. Namesto teh so zgradili provizorične, ki pa so prav tako že dotrajani. Nezavarovan most, kakršnega kaže slika, bo nekega dne zaječal pod težo tovora in nesreča bo tu.

Glede na to, da še dolgo ne bo mogoče urediti na vasi sodobnih pralnic s stroji, so taka perišča za žene prva pomoč, prvi napredek.

V ZADRUŽNI HUANILNICI NE MANJKA DENARJA

Zadruga hranilnica v Braslovčah je ena najbogatejših vaških hranilnic v Jugoslaviji. V hranilnici je vedno kakih 10 milijonov din vlog, čisto pa še precej več. Vloge porastejo zlasti ob prejemkih iztržkov za hmelj. Ob takih priložnostih je v hranilnici tudi do 40 milijonov vlog, potem pa jih kmetje zopet počasi dvigajo.

BRASLOVČE SPREMENJAJO LICE

Kdor bo prišel v Braslovče čez leto dni, bo gotovo presenečen. Ta čas bodo namreč že zaključili z velikimi komunalnimi deli, s katerimi so pričeli svojčas. Kakor so Braslovčani s skupnimi močmi rešili vprašanje šolske kuhinje in perišč, tako namreč rešujejo tudi komunalne probleme — vprašanje vodovoda, kanali-

zacije, ureditev ceste skozi trg in končno še ureditev zelenih in cvetličnih gred.

Kanalizacija je že urejena. Te dni se po Braslovčah spreha težki valjar ter utrjuje cestišče. Tudi vodovod so že domala zgradili. V Braslovčah je 95 odstotkov hiš dobilo vodovod, kar je nedvomno lep uspeh. Pri gradnji vodovoda in pri kanalizaciji je sicer izdatno pomagala žalska občina, vendar so tudi prebivalci dali svoj delež s prispevki in prostovoljnimi delom. Zdej upajo, da bodo do pomladne ceste utrdili in jo nato še asfaltirali. Za tem ali še pred tem bodo v trgu — zato imajo olepševalno društvo — uredili še zelene in cvetlične grede.

Kako so Braslovčani dosegli tak uspeh, tak napredek?

Osnovni razlog je v enotnosti vseh vaščanov, v iniciativnosti in sodelovanju vseh organov in organizacij. V Braslovčah se ne gre do, kdo ima več kdo manj zasluga. Ne, vsak popirimo po svojih močeh, vsak po svoje prispeva in uspeh je zajedem. V tem oziru so v Braslovčah lahko za zgled marsikateri vasi.

Obilen pridelek krompirja

Zvezno kmetijsko tekmovanje za večje hektarske donose krompirja je naletelo med zadružniki v celjskem okraju na zelo ugoden sprejem. S celotnega okraja se je prijavilo za tekmovanje 56 skupin proizvajalcev, ki so tekmovali na skupni površini 493 hektarjev. Izmed vseh občin so imeli v žalski največje površine zasejane s krompirjem, in sicer skupaj 114 hektarjev. Žalski občini je sledila moziška in druge.

Ob koncu tekmovanja je 14 skupin izpadlo, ker niso dosegle zadostnih donosov in torej niso mogle konkurirati z ostalimi skupinami. Nekaj teh skupin ni doseglo zaželenega uspeha zaradi elementarnih nezgod (toča, suša in podobno), dasi so vložile precej truda in upoštevale razne agrotehnične ukrepe. Zelo visok povprečni hektarski donos krompirja so dosegli v višje ležečih področjih Pohorja, Zgornje Savinjske doline in Kozjanskega. Uspehi zveznega kmetijskega tekmovanja za večje donose krompirja so v celjskem okraju pa splošni sodbi nadvse zadovoljlivi.

Tri vagone krompirja na hektar

Med vsemi tekmovalnimi skupinami za krompir v celjskem okraju je skupina pridelovalcev Kmetijske zadruge v Vitanju pod Pohorjem dosegla na skupni površini 8 hektarjev povprečno največji pridelek krompirja in sicer 46.780 kilogramov na 1 hektar. — To je tri vagone krompirja na hektar! Posamezni tekmovalci iz omenjene skupine so pridelali celo več kot 500 centov krompirja na hektar.

In druge skupine? Kmetijska zadruga v Zrečah — občine Slovenske Konjice — je dosegla povprečni hektarski donos 412 stotov krompirja, sledijo KZ Kokerje — Zgornja Savinjska dolina — 369 stotov, Gotovlje 359 stotov na hektar, Smartno ob Dretni 315 stotov na 1 hektar itd.

Najbolj je obrodil krompir sorte »Merkur«, katerega so zadružniki prejeli od semenske službe. Torej je v tem primeru dobro seme dobro obrodilo?

Letos je bila sicer dobra letina krompirja. Toda, tako visoke povprečne hektarske donose krompirja so zadružniki — tekmovalci dosegli le z najbolj smotrnim izkoriščanjem agrotehničnih ukrepov; dobro seme, pravilno gnojenje s hlevskim in umetnim gnojem, kolobarjenje, dobra obdelava in zaščita proti škodljivcem. Čeprav so nekateri pridelovalci krompirja izven tekmovalnih skupin tudi dosegli razmeroma lepe

donose, je njihovo povprečje precej nižje. Boj proti škodljivcem in boleznim je bila najbolj uspešen tam, kjer so kmetovalci to vršili dosledno in organizirano. Kmetovalci so se lahko na letošnjih donosih krompirja prepričali, da je dobro seme tretjina poti do uspeha.

Tudi hmeljar ima debel krompir ...

Kdo bi mislil, da hmeljarji Savinjske doline slovijo samo po svojem prvovrstnem »godingu« in da se v drugih poljedelskih kulturah pač ne morejo izkazati.

To pa ne drži ...

Pred dnevi je komisija kopala po krompiriških članov prebolske kmetijske zadruge. Tehtala ga je in določila zmagovalce. Najboljši so bili priznanja lahko veselji, še bolj pa pridelek, ki bo pridelovalce tudi drugače nagradil. Najboljši v zadruzi je bil Fran Potočnik iz Kaplje vasi, ki se je lahko pohvalil, da je pridelal 470 stotov krompirja na hektar. Takoj za njim sta bila Ivan Ocvirk in Franc Kokovnik. Povpreček celotne skupine je bil 350 stotov na hektar.

Pri tem tekmovanju pa so lahko ugotovili, da doslej kmetje sploh niso vedeli koliko krompirja so pridelali. To pa zato, ker ga doslej niso nikoli merili in tehtali. Tekmovanje pa je pokazalo tudi to, da je vsak, ki je imel kolikaj dobro seme, pridelal vsaj nekaj nad 100 stotov krompirja na hektar. To je predramilo tudi tiste, ki so doslej najbolj vneto dremali. Brez šale, kajti zadruga je po žetvi in spravilu pridelka tudi po dvakrat več naročila za semena kot vse leto poprej. Zdej je ljudi pri nabavnem in odkupnem odseku že strah, če bodo sploh lahko nabavili dovolj semen za žito in druge pridelke. Semenski krompir pa bodo nabavili že zdej v jeseni. Ponj bodo šli na Dobrovlje. Tisti kmetje, ki imajo odgovarjajoča skladišča, ga bodo kupili že zdej, za druge pa ga bo vskladiščila zadruga.

K. I.

Uspeh žvinorejske razstave v Gornjem gradu

V nedeljo je bila v Gornjem gradu uspešna žvinorejska razstava, ki so jo organizirale kmetijske zadruge v Gornjem gradu, Novi Stifci in Bočni. Pri organizaciji razstave je pomagala tudi poslovna zveza v Mozirju.

Zvinorejci so pripeljali na razstavo nad 70 glav goveje živine. Največ razstavljene živine je bilo sivorjave pasme, ki si v Zg. Savinjski dolini zadnja leta smelo utira pot. Največ živine je razstavljalo Kmetijsko posestvo iz Gornjega grada, ki ima na splošno zelo dobro živino.

Ocenjevalna komisija je kritično ocenila vsako razstavljeno žival. Pri ocenjevanju so sodelovali tudi zvinorejci sami. Po ugotovitvah ocenjevalne komisije so razstavljali najboljšo živino: Kmetijsko posestvo iz Gornjega grada, zvinorejec Anton Zehelj iz Bočne, ki je razstavljal 4 krave in zvinorejec Jože Tratnik iz Gornjega grada.

Med najbolje ocenjenimi kravami se je ocenjevalna komisija odločila za dve zmagovalki, in to za kravo last Kmetijskega posestva iz Gornjega grada in Antona Zehelja iz Bočne.

Zvinorejci so razstavljali tudi nad 20 glav plemenske živine sivorjave pasme. Plemenska živina je bila na splošno zelo lepa. Najboljšo oceno in prvo mesto je dobila telica, last Rafaela Gluka, naprednega zvinorejca iz Nove Stiffe. Vsi zvinorejci, ki so razstavljali, so prejeli za njihov trud pri razvoju in dvigu zvinoreje denarne nagrade.

Kandidati v luči števil

(Nadaljevanje s 1. strani)

prakse vemo, da so ravno žene za opravljanje nekaterih poslov v ljudskih odborih nenadomestljive.

NAJVEČ KANDIDATOV OD 30 DO 50 LET

Kar se tiče izbire kandidatov za občinske zbere glede na njihovo starost, se da iz podatkov okrajne volilne komisije posneti, da je kandidatov, ki so stari do 30 let, 72 ali nekaj manj kot 15%, dočim znaša število kandidatov, ki so stari od 30 do 50 let 339 ali 70%. Nad 50 let starih pa je 74 kandidatov ali 15%. Kandidatov v starosti do 30 let je največ v občini Šoštanj (23), najmanj pa v občinah Vojnik, Vransko, Zalec in Laško, kjer je samo po en kandidatu star manj kot 30 let.

KAKŠEN JE SESTAV KANDIDATOV ZA ZBORE PROIZVAJALCEV?

Odborniških mest v občinskih zborih proizvajalcev v celjskem okraju bo 244, in sicer v industrijski skupini 146, v kmetijski pa 98. Proizvajalci pa so predlagali za kandidate v občinske zbere proizvajalcev 435 kandidatov, skoraj enkrat več kot jih bo izvoljenih. Od 283 predlaganih kandidatov v industrijski skupini je 95 delavcev, 89 nameščenec, 29 direktorjev, 1 sindikalni funkcionar in 5 obrtnikov. Med njimi je 22 žena, do 30 let je starih 37 kandidatov, od 30 do 50 let 161 kandidatov in 11 je starih nad 50 let.

V industrijski skupini je največ žena

predlaganih v občini Šoštanj (16), medtem ko v občini Kozje, Smarje in Vransko niso predlagali v zbor proizvajalcev nobene žene. Največ delavcev so predlagali v občini Šoštanj in Slov. Konjice, najmanj pa v občini Vransko, Smarje in Kozje. Največ direktorjev so predlagali v občini Šoštanj (8) in Zalec (8), v laški, moziški in vojniški občini pa ni med kandidati za zbor proizvajalcev v industrijski skupini nobenega direktorja.

Od 152 predlaganih kandidatov v kmetijski skupini pa je razumljivo največ kmetov, in sicer 111, 10 je kmetičkih delavcev in nameščencev. V tej skupini so samo 4 žene. Po eno so predlagali le v občinah Laško, Smarje, Vojnik in Vransko. Do 30 let starih je v kmetijski skupini 14 kandidatov, od 30 do 50 let 111 kandidatov, preko 50 let pa 25 kandidatov.

To so sicer statistični podatki, ki pa marsikaj povedo. Predvsem je iz njih razvidno, da je po nekaterih občinah med kandidati prevelo delavcev, odločno premalo pa žena.

Velik del volilnih priprav je pri kraju. Zbori volivcev, ki so pretežno dobro potekali, so za nami. Občinske volilne komisije so pri tem napravile veliko delo v sorazmerno kratkem času. Kjer koli so politične priprave potekale skladno s tehničnimi pripravami, so bili rezultati dobri. To sodelovanje med občinskimi volilnimi komisijami in političnimi organizacijami v občini pa bo treba te dni do volitev in na dan samih volitev še bolj okrepiti.

-ma-

Mladini učiteljska: LE TAKO NAPREJ!

Pred kratkim je bila v dvorani OZZ konferenca LMS celjskega učiteljskega. Kot gostje so se je udeležili tudi številni mladinski funkcionarji in profsorski zbor. Razprava je pokazala, da je delo mladinske organizacije na učiteljsko zelo dobro in pestro, da pa se mora boriti tudi s precejšnjimi objektivnimi in subjektivnimi težavami.

Razpravljali so o delu mladinske delovne brigade, počitniški zvezi, sprejemu novih članov v LMS, stanovanjih, prehrani v dijaških kuhinjah, popoldanskem pouku in najrazličnejših oblikah dela mladine na učiteljski.

Mladinska delovna brigada je opravila ogromno delo pri izkopavanju korenin divjega hmelja. Delali so po vsej Savinjski dolini od Strmca do Vranskega. Poudariti je treba, da so mladinci povsod navezovali stike s podzelsko mladino, prirejali športna tekmovanja in kulturne prireditve, za kar so želi povsod odobravanje.

Počitniška zveza v preteklem letu ni izpolnila pričakovanj, predvsem zaradi pomanjkanja vodstva in premajhnega števila članov. Zadnje je razumljivo, saj večina dijakov v počitniškem delu doma ali pa se honorarno zaposli pri najrazličnejših delih.

Med delom konference so sprejeli v

članstvo LMS precej novih članov, ki so se do sedaj najbolj izkazali. Precej pa jih je ostalo še izven organizacije in vprašanje je, kako se bo mladinski organizaciji posrečilo ta del mladine vključiti v napredne vrste.

Mladinska konferenca je pokazala, da sodi LMS učiteljska med najboljše in najprizadenejše šolske aktive v Celju.

KONJICANI NE POZNAJO BREZDELJA

Vzporedno s političnimi pripravami so v konjiški občini izvedli tudi že tehnična dela v zvezi z bližnjimi volitvami. Določili so volišča in pri tem pazili predvsem na to, da volivci na dan volitev ne bodo imeli predolge poti do njih, kar je posebno v nestalnem jesenskem vremenu lahko neprijetno. Povsod so že postavljeni odbori, ki bodo vodili delo na volitvah. V odborih je okoli 600 volivcev. Zanje bo občinska komisija pripravila še posebne tečaje, na katerih se bodo dobila spoznali s svojo nalogo.

Tudi komisija za volilne imenike je začela z delom, ki je tu in tam precej težko, ker so imeniki večkrat pomanjkljivo sestavljeni.

HIŠNA PREISKAVA

(Konec)

Brišnik se je ločil od obeh tovarišev in je pohitel k ženi. Trudno nasmehljani zagoreli obraz je izpod rumene rute dvignila proti njemu. Izmučila se je bila na Korajevi nji vi v tej vročini in zdej se bo lahko z močim vrnili domov. Tam jo čaka novo delo, pripraviti bo morala kosilo. Otroci so medtem pojedli le nekaj kruha z mlekom in bodo hudo lačni. Potem pa jih atek popelje k Savinji, h kopanju. Medtem bo sama za urico legla.

Zdej sta stopala drug ob drugem. Mimo širokih vaških hiš, mimo polja s krompirjem, hmeljem in koruzo sta se preko prodnatega travnika bližala Jamam, kjer so gole v soncu čepele borne hišice. Tu so prebivali ljudje brez zemlje, najemniki, delavci in dninarji. Nedaleč od tod, onkraj jam, kjer so pred leti kopali pesek in prod, je za jelševjem in vrbjem šumela reka, Savinja.

Zagledala sta svoj dom, kočjo s tankim zidom in na pol leseno. Njo in košček zelenjadnega vrta je obdajal plot z redkimi latami. Otrok ni bilo nikjer videti pa tudi ne slišati.

Vstopila sta čez kamnito stopnico, Reza in za njo Lojze. Levo od ozke veže je bila kuhinja s kamro, desno pa večja izba. Vanjo sta odprla duri ...

Kaj se je vendar tu spet godilo?

Vse v izbi je bilo široko premetano. Pod so pokrivala obleke, pomešane s perilom, blazinami, škatlami in časopisi. Na prevrženih predalih, izvlečenih iz omar, so ležali čevlji raznih vrst. Na mizi so stali stoli, na njih pa dva lonca s perlarginijami, vzeta z okna. Ogledalo, pločevinasta stenska ura in nekaj družinskih fotografij — vse to je bilo sneto s sten in razmetano po razveličeni posteljini v kotu. Se mišja pasta je ležala tam poleg stenskega koledarja.

Skrupaje so se odprla vrata izpraznjene omarе in iz nje je stopil Lojzek,

najstarejši. Rezin zimski plašč se je dvignil s kupa in izpod njega je prilezla Rezika, najmlajša. Izza mize se je prikazala tretja glava — to je bil Binek, oblečen v očetovalni suknjički, bosne noge pa so mu lezle iz ogromnih škornjev. Vsi trije so bili tu ...

»Kaj naj vse to pomeni?« je vznemirljen zaklical Brišnik, njegova žena pa se je prestrašena prišla za glavo. Saj to je bilo še vse hujske od večerajšnjega! Kaj so bili spet žandarji tukaj? Za vrata!

Tedaj se je tam pri omari boječe nasmehnili Lojzek in počasi izpregovoril:

»Saj smo se samo igrali.«

»Kaj ste se vendar igrali, da je takšno po hiši?«

»Hišno preiskavo smo se igrali. Takšno, kakor je bila večeraj ...«

»Tudi jaz sem bil žandar ...«, se je pohvalil Binek, Rezika pa se je tanko zahihitala in pričela po vseh štirih kombatati s kupa tja k materi.

Tedaj je Binek z roko segel v žep očetovega suknjička, ki ga je imel na sebi, in je izvlekel neki tiskani listek. Brišnik je hitro pogledal in že je videl: bil je to prav tisti letak, ki sta ga žandarja večeraj tu zaman iskala! Njegov naslov je bil »Slovenski delavec, premisli!« Zdej se je spomnil: v žep tega suknjička, ki ga že vse poletje ni oblekel, je bil skril letak!

»No, temeljito ste opravili tole vašo hišno preiskavo«, se je bežno zasmejal nad otroki.

»Kdo pa bo zdej vso to zmešnjavo spet spravil v red, kaj?« je z navidezno nevoljo vprašala mati. »Nesrečni otroci!«

»Dolgčas nam je bilo samim, pa smo se igrali.« je rekel Lojzek. Binek pa, ki se je bil prav tedaj srečno izvlekel iz škornjev, je z zadovoljstvom dodal:

»Igrali smo se hišno preiskavo ...«

Fran Roš

Pred zakoni je vsak enak

Malokateri problem spravi ljudi tako hitro s tira kot stanovanjski. To drži, toda kljub temu ni razumljivo, da ob tem problemu nastajajo včasih že kar odvratne, obsojanja vredne in brutalne situacije.

Zadnjih se je v hišo na Ljubljanski cesti vselil I. K., ki je z družino stanoval v neznosnih razmerah. Naveličal se je čakati »v vrsti« na stanovanjski upravi, se domenil s človekom, ki je stanovanje izpraznil in se vselil. Čez noč seveda, kot marsikateri. Očitno je, da se je pregrešil proti vsem predpisom. Moral je vedeti, da ga imajo pravico deložirati. Pa je vseeno šel po nezakoniti poti. Zakaj...

Zato ker je računal na nedoslednost odgovornih ljudi za red v stanovanjskih zadevah...

I. K. se je ušel. Stanovanjski urad mu je postal sporočilo, da na silo vselejno stanovanje takoj izprazni. Tega I. K. ni storil. Potem so prišli uslužbenci urada in člani Ljudske milice. I. K. je branil na silo pridobljeno stanovanje pred vrati. Nastala je scena, ki zmaže vsake živce. Vpitje otrok, žensk, moža... Kaj bi naštevali, ko si lahko mislimo, kako je izgledalo.

I. K. ni bil upravičen na stanovanje, za katerega ni dobil odločbe pristojnega urada. Njegova deložacija je bila pravilna... Zaradi pretepa pa... Če ni hotel zlepa, je moral zgrda.

Cemu potem pišete o tem, boste rekli. Ce je bil upravičeno deložiran, potem je pač bil...

Res je. Bil je upravičeno deložiran. Zakone in predpise je treba spoštovati. In ravno to, da jih I. K. ni, o tem je vredno govoriti.

I. K. ni anarhističen tip. Njegov korak, da je prekršil predpis, ni lahko po eni strani govoril njegovi skrbi za zdravje žene in otroka v prid. Ni slab človek, če se bori za lažje življenje svoje družine. Težko bi verjeli, da je I. K. kot sin Frankolovec žrtve pozabil na to, da je treba biti dober državljanski domovine, za katero je njegov oče dal življenje...

Cemu je potem kljub temu zavestno storil nepravilni korak?

Enostavno zato, ker je pričakoval, da bo šel skozi sito...

Vsem nam je znan gotovo kak primer nasilne vselitve. Nekateri so postavili pod kap, druge spet ne. Nekaterim so dali drugo stanovanje, drugim so sporočili naj pridejo po odločbe, tretji pa so ostali kar v hodniku, na cesti ali dvorišču, kajti tudi v njihovo staro sobo, kjer so bili prej, se je nekdo nasilno vselil.

Zvedeli smo, da je trenutno na območju celjske občine v stanovanjih okoli 20 družin, ki so se nasilno vselile. Ne moremo trditi, da je bil I. K. edini, ki so mu odločno napovedali in izvršili deložacijo. Toda dvomim, da so vse te ljudi deložirali, kajti moralo bi se izvedeti.

To je tisto, na kar je računal tudi I. K. Računal je, da mu bo sreča naklonjena. Pa mu ni bila... Pač smola.

Na tem mestu, kjer je sedaj objavljen ta sestavek, ki v imenu naših bralcev pričakovali prav tako dolg odgovor na naslednja vprašanja:

CENE NA CELJSKEM TRGU

Cene v oklepajih veljajo za privatni sektor.

Krompir 13-15 (15-20), čebula 44-50 (50-80), česen 160 (125-250), fižol v. 80 (60-70), fižol n. 56 (50), fižol str. 30 (50-60), solata 30-40 (40-70), špinata 80-150, cvetača (80), radič (80-100), zelje gl. 13-18 (20-25), zelje rib. (50), repa sveža (20), repa rib. (30-40), pesa (40), ohrovt 25-30 (30), peteršilj 50 (60), korenček 40-50 (30-60), koleraba (40-50), kumare 15-70 (10-70), slive suhe 320 (40), gobe sveže (50-300), redkev (40), rozine 340 (40), marmelada 100 (40), paradižnik kons. 400 (40), limone 300 (40), med v kozarcu 0,60 kg 175-250 (40), med (320), mleko (36), maslo (440-520), skuta (140), smetana (200), jajca 21 (20-24), kure (450), piščanci (280), kuruza (40-50), pšenica (50), oves (40), hruške 60 do 70 (60-70), jabolka 35-60 (50-60), grozdje 80-120 (50-100), jed. buče (20), paradižnik 20-30 (10-40), paprika 30-40 (25-40), feferoni 100 (40), hren (150), zelena (60), kostanj 40 (50 do 60), kutine 70 (40), granatne jabolke 80 (40), fige suhe 160 (40), por (60).

Gibanje prebivalstva

V času od 25. septembra do 5. oktobra 1957 je bilo rojenih: 20 dečkov in 27 deklic

Poročili so se:

Vincenčij Polak, mesar, pomočnik in Anastazija Jošt, prodajalka, oba iz Celja, Janja Krolj, strojni ključavničar in Elizabeta Brečko, šivilja, oba iz Stor. Anton Cepin, mizar, pomočnik in Marija Simonišek, trg. pomočnica, oba iz Celja, Ivan Sklepič, šofer in Jožefa Pečnak, pom. delavka, oba iz Celja, Jožef Sinković, avtolepar, in Marija Klavžar, kuharica, oba iz Celja.

Umrli so:

Miloš Kodrič, kovaški vajmec iz Zg. Zreč, star 23 let, Vojko Drame, otrok iz Zbelevca, star 2 dni, Danijel Pečar, otrok iz Celja, star 1 dan, Margareta Prevolšek, delavka iz Huma na Sutili, stara 25 let, Irena Koeman, otrok iz Brez, stara 1 leto, Stanislav Albert, šofer iz Lesičnega, star 3 let, Ivan Praznik, ključavničar iz Pake, star 24 let, Franc Črešinar, delavec v pokloju, star 85 let, Karl Freytag, upokojenec iz Danaja, star 85 let, Ana Kodre, gospodinja iz Celja, stara 81 let, Arnold Martinc, invalid, upokojenec iz Celja, star 45 let.

Koliko je družin in posameznikov, ki zasedajo stanovanja, za katera niso dobili odločbe pa so se v zadnjem času vseeno polastili stanovanj splošne ljudske lastnine. Bilo bi dobro vedeti tudi, v kolikih primerih je pristojni urad interveniral kot pri I. K.? Radi bi vedeli tudi, če niso bili vsi deložirani, zakaj niso bili...

Ljudem je treba dati pojasnila. Delati izjeme, pomeni ravno toliko kot rušiti trdnost zakonov in predpisov, ki si jih v našem primeru ljudstvo samo kuje. Zakoni so za vse in pred zakoni je vsak enak. Suhe določbe zakonskih predpisov pa dopolnjuje človek, njegova zvest, širina, človečnost, pravičnost in poštenost.

Ob zaključku sam ugotavljam, da je res odveč pisati vse to. To mora vendar biti vsakemu jasno... -ček

IZ TRNOVELJ PRI CELJU

V soboto je bil občni zbor Kulturno-prosvetnega društva »Zarja«. V splošnem je bilo delovanje društva plodno. Upravičeno se lahko reče, da trnoveljska »Zarja« vse jasneje sije. Dejstvo pa je, da kulturno-prosvetno dejavnost hromi pomanjkanje prostorov. Že leta si društvo prizadeva, da se v Prosvetnem domu stanujoči družini nakaže drugje primernejše stanovanje. Tako bi dom služil svojemu namenu, igralska skupina pa bi imela boljše pogoje za še uspešnejše delovanje. O. I.

VENDAR ŽE!

Za prebivalce novega dela Stor je precej neprijetno, da so vse trgovine v starem delu naselja. Že pred tremi leti je odbor SZDL predlagal, da se uredi nova trgovska poslovalnica, v kateri bi prebivalci novih Stor dobili vse potrebne stvari, tudi take, ki so jih doslej morali kupovati v Celju. Sedaj pa je dala Železarna v ta namen buredlo Jagrovo hišo v Lipi, kjer se bo uredila nova poslovalnica, ki jo bo prevzelo trgovsko podjetje »Plavž«, ker so bili potrošniki mnenja, da je to boljše od »Livarja«. Prebivalci že nertrpno pričakujejo uresničitve dolgotrajne želje.

ZANIMIVO PREDAVANJE — BREZ OBISKA

Na pobudo sindikalne podružnice Železarnne Store je bilo pred kratkim v sejni sobi sindikata zanimivo predavanje o zdravstveni zaščiti in otroški paralizni, ki pa se ga je udeležilo porazno majhno število ljudi, čeprav so bile priprave dobro organizirane. Svojanom to ni v posebno čast. Predaval in odgovarjal na vprašanja je dr. Franjo Malgaj.

Kronika nesreč

Na Partizanski cesti je s kolesom padla Francka Šorn. Utrpela je pretres močanov.

S kozarcem si je gostilni prerezal desno roko v zapetjstu Danilo Pleterski iz Celja.

Pri padcu z voza si je poškodovala hrbtnico Alojzija Vovk iz Celja.

V Smartnem ob Paki se je pri delu vsekval v roko Jože Podgoršek.

Pri delu je padel s strehe Rudolf Kovačič, doma iz Maribora. Utrpel je poškodbe po glavi.

Franca Zmrzlaka iz Grajske vasi pri Gomilskem je nekdo pretepel in mu pri tem poškodoval glavo.

Pri padcu si je zlomil nogo Stefan Avguštin iz Rogatca.

Če verjameš ali ne...

Vsak delovni človek si želi, da bi imel svoje stanovanje ali pa vsaj kotiček, kamor bi lahko položil svojo glavo. Stanovanje? Da, to je lepa stvar, toda ni rečeno, da je s tem konec vseh neprikl in težav. Marjan Gobec je delavec v Železarni Store. V Cretu ima svojo hišo, v kateri stanuje skupaj s Horvatovo družino. Vsakdo bo dejal, da je srečen človek, saj ima vendar svojo hišo. No, pa poglejte! Podnajemnik mu je z omaro zaprl edini izhod iz sobe in — ničesar drugega mu ni preostalo, kakor da si je kupil ključavnico in »preuredil« okno v vrata. Res, »lepi in razumevajoči« odnosi med ljudmi. Na »stanovanjski« pa pravijo: »Bomo že uredili.« Ostanje samo še eno vprašanje, kdaj se bo namreč ta prihodnji čas spremenil v preteklega.

IZBOR KANDIDATOV V VELENSKEM RUDNIKU

Temeljite obvezne naloge

Komaj so minili predvolilni sestanki za izbor kandidatov v občinski odbor Šoštanj, že so se začeli predvolilni sestanki za izbiro kandidatov v občinski zbor proizvajalcev, ki bo štel 25 odbornikov. Ti predvolilni sestanki so bili že vsepovsod, razen obrtniki v Velenju in Šoštanju še niso predlagali kandidatov. Na sestankih je bil obisk zelo dober. Na njih so govorili o pomenu zbora proizvajalcev, o odnosu podjetij do občine ter o perspektivi podjetij. Menili so, da morajo biti kandidati politično zreli in strokovno zelo sposobni ljudje. V Tovarni

◆◆◆◆◆

ZA 8. OKTOBER V OBČINI ŠOŠTANJ

Šoštanjska občina je tudi letos praznovala občinski praznik — 8. oktober. Pred 15. leti so v tej noči napadli partizani utrjeno nemško postojanko Šoštanj, obrčevali z nacističnimi elementi in z domačimi izdajci. V Velenju so trgali nemške letake in obračunali s petokolonski.

Obletnico tega dogodka so v Velenju praznovali že 6. oktobra z zaključkom del ob regulaciji Pake. Letos so tam zregulirali 800 m dolgo novo strugo in opravili več tisoč udarniških ur. Zaključek so povežali s praznovanjem občinskega praznika.

VPIS V KMETIJSKE ŠOLE

V vsej šoštanjski občini se že pripravljajo gojenci za vpis v kmetijsko šolo. V Velenju se je doslej prijavilo le 22 kmečkkih fantov in deklet. Prepričani smo, da se bo ta številka močno zvišala. Tu bi s kmetijsko šolo radi pričeli že 15. oktobra. Ker je vprašanje kuhinje letos urejeno, bo pouk lahko nemoteno potekal. Poleg uprave šole bo glavna skrb kmetijskih zadržav v šoštanjskem podjetju, da pridobijo za to vrsto šole čimveč gojencev! Vedeti moramo, da so kmetijske šole danes edina oblika pošolskega izobraževanja za kmečko mladino.

TUDI V RASTKAH PRI LJUBNEM BO POSVETILA ELEKTRICNA LUC

Skupina kmetov iz Rastk pri Ljubnem se je odločila za elektrifikacijo. Ker ni izgledalo, da bi v doglednem času postavili daljnovod za normalni tok, bodo zgradili malo elektrarno na Ljubnici, ki bo nudila dovolj električne energije za ta kraj. Sredstva v ta namen bodo prispevali v glavnem kmetje sami, nekaj pomoči pa bo nudila tudi kmetijska zadruga. Gradnja je že v teku in pričakujemo, da bo elektrika zasvetila že ob koncu tega leta.

ČLANI KMETIJSKE ZADRUGE V RADMIRJU

so se odločili, da se bo njihova zadruga posvetila izključno pospeševanju kmetijstva in živinoreje ter odkupu kmetijskih pridelkov. Zaradi tega bodo v prihodnjih dneh iz svojega poslovanja izločili trgovsko poslovalnico. Da pa bi potrošniki zaradi tega ne bili prizadeti, bodo v sedanjih prostorih ustanovili samostojno trgovino. -ko-

SE ENA TRGOVINA V LJUBNEM OB SAVINJI

V Zadrudnem domu na Ljubnem ob Savinji so odprli novo trgovsko poslovalnico, ki je zelo moderno urejena. Z otvoritvijo te trgovine so ustregli številnemu prebivalstvu, ki je že večkrat kritiziralo preskoro s potrošnim blagom, ker ostale dve trgovini niso mogle zadovoljiti potrebam.

LEPO PROSIM...

Oni dan sem šel po prepis rojstnega lista na celjski matični urad. Zakaj sem rabil to listino, ki dokazuje da sem res na svetu, ni važno. Toda kmalu bi mi bil rojstni list nepotreben, kajti mrtvaški list bi mi bolj prav prišel... Zakaj? Zaradi teme na stopnišču... C. M.

NADOMESTEK ZA KAPUCINSKI MOST...

Nov most čez Savinjo je res lep, toda

◆◆◆◆◆

usnja v Šoštanju so govorili o modernizaciji zastarelega obrata. V vseh 5 vollenih enotah velenjskega rudnika, kjer so izbrali 12 kandidatov, so razpravljali o perspektivnem planu tega velikega podjetja, ki bo že 1963. leta dajalo skupnosti 3 milijone ton lignita letno. Dosedanji polletni plan so preokoličali za 20,76% in izklopali 771 tisoč ton lignita. Po vsej verjetnosti bodo tudi letos precej prekoračili plan za leto 1957, ki predvideva 1 milijon 400.000 ton premoga. Da bodo lahko do leta 1963 tako zelo razširili proizvodnjo, bodo morali odpreti nov jašek, ki ga že izgrajujejo 200 m južno od dosedanjega v Prelogah.

Vzporedno z jaškom gradijo novo lamparno in vse ostale objekte, ki bodo služili novemu jašku. Prav zato bo nujno potrebno, da bodo izbrani kandidati zelo sposobni in bodo znali gledati na lastno gospodarjenje s širšega vidika. Vseh sredstev za družbeni standard v Velenju bodo letos porabili za 900 milijonov dinarjev. Do decembra bodo zgradili štiri več stanovanjskih hiš, tri stolpnice po 10 nadstropij, 2 stanovanjska bloka s trgovinami. Vseh sredstev s kapitalno izgradnjo vred bodo letos porabili v višini 1.924.600.000 din. Te številke nam lahko samo približno povedo, kakšen velikanski tempo zavzema izgradnja modernega mesta Velenja in rudnika. Ker bodo vzporedno s temi nalogami in bodočnosti zrasle še nove in težje, bodo izvoljeni odborniki v zbor proizvajalcev imeli v vseh 4 letih polne roke dela in je prav, da so o izbiri le-teh v Velenju temeljito razmislili.

Uspel roditeljski zbor v Žalcu

V okviru Tedna otroka je priredilo te dni Društvo prijateljev mladine v Žalcu roditeljski zbor, ki so se ga udeležili starši nižje gimnazije in osnovne šole ter prijatelji mladine v prav zadovoljivem številu. Veliko kino dvorano so napolnili do zadnjega kotička.

LAŠKO V TEDNU OTROKA

Društvo prijateljev mladine v Laškem je za Teden otroka pripravilo vrsto prireditev, ki je z njimi potaštilo dogodek, pomemben za vso našo mladež in pri te slovesnostih so opravili levji delež šolniki. Ti niso samo pomagali, temveč so dejansko pripomogli, da je teden minil v prestem sporedu, ki od njega ni imela zadovoljstva samo mladina, temveč tudi odrasli.

Za vso šolsko mladino občine Laško je priredil DPM brezplačno kino predstavte ameriškega filma »Mali ubežnik«, ki je na večernih predstavah zadovoljil tudi starše. Dr. Zdenko Mrmolja je pripravil predavanje »Sola in duševno zdravje otrok«, kjer je prepričljivo razložil in prikazal, kolikega pomena je za otroka šolska vzgoja. To je koristilo predvsem nekaterim, ki še danes ne verjamejo, da je šola res potrebna. Med tednom so imeli razredniki na Osemletni šoli roditeljske sestanke, ki so na njih razložili staršem osnovna vprašanja šolske in domače vzgoje in jim posebej svetovali v primerih, ko si starši sami ne znajo pomagati.

V nedeljo je bila zaključna akademija. Pripravili so jo otroci iz otroškega vrta, osemletne in glasbene šole. Akademija je zelo lepo uspela, spored je bil prisrčen, in priznati moramo, da so se predavatelji potrudili in skrbno pripravili svoje malčke. Le škoda, da se akademije niso bolj številno udeležili starši in predstavniki družbeno upravnih organov. Bernik

SKRB ZA IZOBRAŽEVANJE V ŠOŠTANJSKI OBČINI

Ta teden sta se sestali izobraževalni komisiji Občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev Obč. SS v Šoštanju. Na dnevnem redu je bilo izobraževanje uslužbencev, rmetov in delavcev v zimski sezoni. V tej občini bosta začeli delati izobraževalni sekciji šoštanjske in velenjske Svobode.

Obe Ljudski univerzi sta sestavili program 12 predavanj, ki bodo obravnavala teme iz prirodopisa, politike, zdravstva in prosvete. Enako bo s predavanj pričela tudi Ljudska univerza v Smartnem ob Paki, ki se je že v preteklosti zaradi velikega uspeha povezala s tamkajšnjo kmetijsko zadrugo.

Vso skrb na tej seji so posvetili izobraževanju v okoliških vaseh. Zato so sklenili, da bodo v vseh vaseh občine priredili po 2 zdravstveni, 2 kmetijski 1 politično in 1 vzgojno predavanje.

Na seji so se še pogovorili o pripravah za čim dostojnejšo izvedbo praznovanja 40-letnice Oktobrske revolucije. V večjih krajih kot so Šoštanj, Velenje in Smartno ob Paki bodo praznovanja izvedla prosvetna društva in Svobode, v vaseh pa naj bodo predvsem prosvetni delavci tisti, ki bi dali tej praznovanju poseben poudarek.

PRIPRAVLJALNI TEČAJ ZA DOPISNO EKONOMSKO ŠOLO

Občinski odbor Zveze borcev bo organiziral v šoštanjski občini pripravljalni tečaj za vseh 16 prijaviteljev — kandidatov za dopisno ekonomsko srednjo šolo. Pripravljalni tečaj bo trajal približno 6 mesecev. Tudi pozneje bodo prijaviteljem v obliki seminarjev profesorji velenjske asemblete pomagali pri učenju. Tečaj bo v Velenju.

RAVNANJE Z ŽIVALMI KAŽE KULTURNO STOPNJO ČLOVEKA

Ceprav smo v našem listu že nekajkrat grajali surovo ravnanje voznika v vprežno živino, se še vedno ponavljajo prizori, ki ne spadajo v naše kulturno okolje. Ne samo pretepanje živali, vprežene v težak tovor, tudi uporabljanje ostarele in slabotne živali moramo obsojati. Celjska Plinarna se za prevažanje premoga poslužuje tudi konja — živinčeta — ki se kakor po čužu še drži na nogah. Voznik sam je nejevoljen, da opravlja vožnje s starim, izrpanim konjem, ki ga mora venomer prigajati, da se mu ne ustavi. M. K.

Kulturno-umetniško društvo na Ljubnem si že dalj časa prizadeva, da bi zbrali potrebna sredstva za ureditev odrva v Prosvetnem domu. V zadnjih letih se je občutno povečalo število kulturnih prireditev, zato je popravilo odrva in ureditev garderobe nujno potrebna. Do sedaj so nabavili že več novih reflektorjev, v kratkem bodo nabavili tudi novo zaveso. Če bodo zbrali dovolj denarja, pa bodo dogradili garderobo.

IZOBRAŽEVALNO DELO NA VASI

Na sestanku občinskega sveta Svobod in prosvetnega društva Šoštanj so sklenili, da bodo vsi občni zbori društev do 10. novembra. Nanje bodo povabili zastopnike SZDL, da bi jih tako bolje seznanili s problematiko in delom v društvu. V vseh društvi občine bodo slovesno praznovali 40-letnico Oktobrske revolucije. Saleski festival, ki so ga do slej že dvakrat priredili, bodo prihodnje leto upustili. Se nadalje bodo medsebojno gostovali, v spomladanskih mesecih pa bodo namesto festivala prirejali teden dramatike, teden glasbe itd. Na seji so veselo sprejeli načrt izobraževalne komisije za zimsko sezono. V vseh vaseh te občine bo 6 predavanj, ki so že določena.

Resna vprašanja in ravno tako resni odgovori...

Ta teden smo od naših bralcev dobili tudi nekaj pism, v katerih nas vprašujejo oziroma nam pripovedujejo o marsičem. Nekateri nas vprašujejo po našem mnenju, drugi nam vsiljujejo svojega. Takole pač...

LEPO PROSIM...

Oni dan sem šel po prepis rojstnega lista na celjski matični urad. Zakaj sem rabil to listino, ki dokazuje da sem res na svetu, ni važno. Toda kmalu bi mi bil rojstni list nepotreben, kajti mrtvaški list bi mi bolj prav prišel... Zakaj? Zaradi teme na stopnišču... C. M.

NADOMESTEK ZA KAPUCINSKI MOST...

Nov most čez Savinjo je res lep, toda

◆◆◆◆◆

MEŠKA NA MOSTU ČEZ VOGLAJNO...

Zasilni most čez Voglajno pri železniškem podvozu je nevaren. Hud promet lahko povzroči nesrečo. Jaz, sem namreč Teherčan, se včasih sploh ne upam s kolesom tam čez. Kdaj bodo gradili novega...? T. I.

NIČ NE ZALEZE...

Tolikokrat pišete o perehich stanovanjskih primerih, nikoli pa ne sporočite, če so bili ti primeri ugodno rešeni. Bralci ne vemo, če uspešno drezate v te probleme ali ne... V. T.

GNEA NA MOSTU ČEZ VOGLAJNO...

Zasilni most čez Voglajno pri železniškem podvozu je nevaren. Hud promet lahko povzroči nesrečo. Jaz, sem namreč Teherčan, se včasih sploh ne upam s kolesom tam čez. Kdaj bodo gradili novega...? T. I.

CELJSKI TEDNIK

V VSAKO HIŠO!

SPORT

Atleti in atletinje Kladivarja vseekipni prvaki Jugoslavije

Vsa pomembna atletska tekmovanja v letošnji sezoni so pri nas zaključena. Brez dvoma imajo ekipna prvenstva po svoji tradiciji in veljavi precejšnje prednost pred posamezniki. V ekipnih tekmovanjih se namreč kaže širina dela in osnovnih atletskih organizacij. Tu se odloča le skupnica kvalitetnih posameznikov! Prav v tem se razlikujejo ekipna tekmovanja od prvenstev posameznikov in so bolj vrednotena od vseh ostalih atletskih tekmovanj.

AZJ je letos razpisala kar 5 različnih skupin v ekipnem tekmovanju — za mladince, mladince do 18 let, mladince do 20 let, za člane in članice. Kako so se odrezali atleti in atletinje Kladivarja na teh tekmovanjih? Najprej moramo podčrtati razveseljivo dejstvo, da se je po dveh kolih vseh 5 ekip Kladivarja uvrstilo v finalni del tekmovanja, poleg Odrada in Mladosti, kot edino društvo v Jugoslaviji. V vsakem finalu je nastopilo po 6 izbranih ekip — najboljših v FLRJ. Tudi v teh odločilnih nastopih, kjer so se delili naslovi državnih ekipnih prvakov, so se Celjani odlično srečevali. Mladinci do 18 let so osvojili naslov državnega prvaka, mladinci do 20 let in članice so bili drugi v državi, člani tretji in mladinke pete. Če seštejemo priborjeno število točk po mnogobojnih tablicah vseh nastopajočih ekip, dobimo naslednji vrstni red najboljših društev:

v Jugoslaviji: 1. Kladivar 88.814, 2. Odrad 84.151, 3. Mladost 81.465, 4. Crvena Zvezda 64.547, 5. Partizan 53.588, 6. Senta 37.469 itd. Če se pa opredelimo za drugi sistem tekmovanja — 6, 5, 4, 3, 2, 1 po priborjenih mestih v finalu — zopet najdemo celjskega Kladivarja na prvem mestu v Jugoslaviji: 1. Kladivar 22, 2. Odrad 16, 3. Crvena Zvezda 14, 4. Mladost in Senta 11, 5. Partizan 10, 6. Ljubljana 8 točk itd.

Obe analizi nam kažeta, da je celjski Kladivar v letošnjem letu pobral na ekipnih tekmovanjih največje uspehe in si s tem priboril neuradni naziv — vseekipnega prvaka Jugoslavije za leto 1957!

Uspehi atletov in atletinje Kladivarja so odraz marljivega dela pešice predanih atletskih delavcev in trenerjev, ki dnevno žrtvujejo ure in ure prostovoljnega dela, na drugi strani pa so rezultati vsega vada in pravilnega, zdravega odnosa mladim ljudem, aktivnega članstva do samega sporta. Omeniti moramo, da je društvo v letošnjem letu vključilo v vrste aktivnih atletov in atletinjakov 150 mladincev in mladink, od katerih so nekateri že v prvem letu nastopanja pokazali izredne uspehe!

Celjani smo lahko ponosni na te velike uspehe atletov in atletinjakov, ki preraščajo ozek lokalni pomen. Zato bi tudi pričakovali, da bo za tako delo in uspehe AD Kladivar dobilo več moralne in materialne opore od družbenih organizacij in celjskih podjetij. Ali so se družbena sredstva za telesno vzgojo in šport razdeljevala v letošnjem letu po prikaznem delu v društvi, po širini oz. množičnosti, po vrednosti športnega udejstvovanja za naše družbene interese in sličnih kriterijih, ki morajo biti primarne? V kolikor smo informirani se pri AD Kladivar borijo za materialni tečaj, saj so prejeli od Občinskega LO Celje dotacijo v višini 200.000 din, od podjetij pa skromne podpore, ki so jedra zadoščala za izvedbo letošnjega programa tekmovanja! Tudi za primer nam kaže, da je skrajni čas središtev finansiranja naših družbenih organizacij za telesno vzgojo in šport preko posebnega sklada, ki bi ga naj upravljal organ za zdravim gledanjem na razvoj našega sporta.

VELIKA ZMAGA LORGERJA V ATENAH

Lorger Stanko nas je ponovno razveselil z lepo zmago na atletskem tekmovanju Balkan: Skandinska v Atenah. In visokih ovirah je dosegel za atletski stadion odličnih 14,5! To je že čista pomembna zmaga Stanka Lorgerja v letošnjem letu na velikih mednarodnih tekmovanjih — dvakrat v Atenah, Beograd, Praga, Moskva in Paris. Se en nastop je pred Lorgerjem v letošnjem letu — prihodno nedeljo na velikem mednarodnem tekmovanju v Rimu! Kako se bo odrezal v Italiji bomo zvedeli v prihajajoči številki. V Atenah se je odlično uveljavil tudi Roman Lesek. Dosegel je pri skoku ob palici isto višino 4,30 m kot zmagovalce, zadovoljiti pa se je moral s 3. mestom, jugoslovanski rekorder Lukman pa je bil četrti s 4,20 m.

REKORD JOZETA BRODNIKA V DESETEROBOJU

Na nedeljskem republikanem prvenstvu v mnogobojih in štafetah so celjski atleti zopet pobrali nekaj lovorik. Jože Brodnik in Jože Kopatir sta nastopila v deseterboju, kjer je Brodnik popravil svoj slovenski rekord in zmagal pred Kolatnikom in Kopitarjem. Podrobni rezultati Brodnika — 100 m 11,7, daljina 6,42, krogla 15,20, višina 171, 400 m 54,4, 110 m ovire 16,1, disk 34,91, palica 3,70, koplje 51,85, 1500 m 5:02,41. Na 200 m čez ovire srečamo na prvih treh mestih Kopitarja M. Zupančiča — prva z rezultatom 26,9, v štafeti 4 x 200 m so bili Kovac, Zupančič, Kopitar in Čajhen prvi, v peterboju je Kac Florijan v skupini št. mladincev osvojil prvenstvo (v kopju je dosegel odlični rezultat 60,89 metrov), pri ml. mladincih je bil v troboju Sketa drugi, mladinke Rečnik, Silan, Leban in Lesnik pa prve v štafeti 4 x 60 m.

Kovac in Čajhen sta nastopila na atletskem mitingu v Kočevju v počastitev občinskega praznika. Kovac je pobral zmago na 100 m, 200 m in na 110 m čez ovire, Čajhen na 400 m, kombinirana štafeta 4 x 100 m z zastopnikoma iz Zelca pa prvo mesto.

NOGOMET PO NOGOMETNIH IGRISCIH

Tudi zadnje nedelje je bilo živahno po igriščih. V prvenstveni ples so bila potezjena moštva iz različnih lig, le nekaj tekem pa je bilo zaradi gripe odpovedanih. Vse kaže, da ta bolezen ne prizanaša celo športnikom! Kladivar je v področni ligi gostoval v Čakovcu, od koder se je vrnil proti tamkajšnjemu Jedinstvu s polovničnim izkupičkom — 5:3 (1:1). Celjani so igrali slabo in so lahko kar zadovoljni z dragoceno točko. Benčik je imel polne roke dela, ki ga je odlično opravil, prav tako pa se je v obrambi izkazal še Marinček. Uspešna strelca — Kvartić 2 in Rojnik. Po IV. Kolu je v vodstvu Rudar pred Aluminijem in Kladivarjem.

V podvezni celjski ligi je prav tako četrto kolo za nami. In rezultati — Usnjar: Proletarec 1:5, Bratstvo Rogatec: Bratstvo Hrastnik 2:5, Kovinar: Rudar Hrastnik 2:2, Rudar Velenje: Brežice 0:1, Celje: Olimp 1:5, Svoboda: Slova 5:0 — Lokalni derby Celje: Olimp se je končal z zmago Olimpa, ki so jo izbojevali v zadnjih minutah. Celje je bilo domala dve tretjini igre boljše moštvo, Olimpičevci pa niso položili orožja in se se vrtno borili do zaključnega sodnikovega žvižga. Slab vratar Ograjeušek in taktična napaka, ki jo je napravil trener vod. Dobrajc, da je pri neodločenem rezultatu postavil josta iz obrambe v napad, sta pripomogli zmagi Olimpa. Slabost v obrambi Celja je odlično izkoristil Muršič, ki je dvakrat potisnil žogo v mrežo. Moštvo Olimpa je napravilo prav dober vtis, zlasti pa je gledalcev ugajala njihova požrtevost, polet in borbenost, navsezadnje pa tudi smiselna igra v drugem polčasu, storjeni so na domačih tleh odščitili brastniškemu Rudarju dragoceno točko, vsi drugi zastopniki iz celjskega okraja pa so na domačih igriščih kapitalirali. Nič kaj zadovoljni ne moremo biti z njihovimi doseganji nastopi. Sicer pa pogejemo tabelo, ki nam kaže nazorno sliko:

CELJSKA PODZVEZNA LIGA	
1. Brežice	4 4 0 0 11:7 8
2. Bratstvo, Hrastnik	4 3 1 0 12:4 7
3. Svoboda, Trbovlje	4 3 1 0 19:7 7
4. Olimp, Celje	4 2 1 1 10:8 5
5. Slova, Trbovlje	4 2 1 1 10:9 5
6. Proletarec, Zagorje	4 1 2 1 8:5 4
7. Rudar, Hrastnik	4 1 2 1 7:7 4
8. Rudar, Velenje	4 1 1 2 6:5 3
9. ZSD Celje	4 0 2 2 9:15 2
10. Kovinar, Store	4 0 2 2 7:12 2
11. Usnjar, Soštanj	4 0 1 5 6:15 0
12. Bratstvo, Rogatec	4 0 0 4 8:18 0

V mladinski ligi sta bili zaradi gripe odpovedani kar dve srečanja. Kladivar pa je gostoval v Velenju, kjer je premagal Rudarja z dvoštevilnim rezultatom — 10:0. Med tednom je mladinci Olimpa v ponovljeni tekmi z Rudarjem iz Velenja v slabši igri z 0:1 izgubila obe točki! V pionirskem tekmovanju celjske skupine so se v zadnjem kolu jesenskega prvenstva odrezali pionirji Celja z zmago 5:1 s Kladivarjem, pionirji Olimpa pa so se na domačem terenu morali zadovoljiti s Kovinarjem iz Stor z delitvijo točk — 0:0!

CELJSKI TEDNIK — IZDAJA OKRAJNI ODBOR SZDL V CELJU — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POSTNI PREDAL 123 — TEL. UREDNIŠTVA 24-23, UPRAVE IN OGLASNEGA ODDELKA 25-23 — TEKOČI RAČUN 620-305-T-1-266 PRI MESTNI HRANILNICI V CELJU — IZHAJA VSAK PETEK — LETNA NAROČNINA 500 DIN, POLLETNA 250 DIN, ČETRTLETNA 125 DIN — ROKOPISOV NE VRAČAMO — TISK CELJSKA TISKARNA V CELJU

Vzgleden aktiv žena v tovarni Aero

Zadnje leto smo v naših tovarnah, ki v pretežni meri zaposlujejo žensko delovno silo, vrstoma ustanovljali aktivne žene. Ponekod so ti aktivji več ali manj samo na papirju, ponekod pa so dosegli že prav lepe uspehe. K takim aktivom brez dvoma sodi aktiv žena v tovarni Aero, ki je bil ustanovljen komaj v letošnjem maju, pa je doslej pokazal že prav lepe uspehe. Aktiv, ki vključuje 90 žena, dela pod okriljem sindikalne podružnice. Žene tega aktivna so v letošnjem letu napravile že vrsto poučnih ekskurzij, da bi se tako spoznale z delom in življenjem tudi v drugih tovarnah. Članice aktivna so obiskovale tudi kuharski tečaj in tečaj za konzerviranje zelenjave. Te dni je aktiv organiziral prav prisrčno proslavo »Tedna otroka«. V nove prostore tovarne so bili povabljeni otroci vseh zaposlenih staršev. Po pogostitvi so si otroci ogledali nove tovarniške prostore, da so videli, kje in v kakšnih pogojih delajo njihovi starši.

ODBOJKA ZMAGA BETONA

Na domačih tleh so odbojkarji Betona slavili v nedeljo lepo zmago. V prvenstveni tekmi so premagali Maribor s 3:1. Prvi set so Mariborčani dobili s 15:7, v nadaljevanju pa so Celjani igrali odlično in so osvojili tri sete zaporedoma in s tem zmago. Betoja je trenutno na drugem mestu v tabeli in naslednjo nedeljo bo na tujih tleh odločilno srečanje za naslov prvaka v mariborski odbojkarjski ligi.

NEDELJSKI SPORTNI SPORED:

- Ob 10.30 na Skalni kleti — mladina ZSD Celje: Kladivar — mladina
- Ob 10.30 na igrišču Olimpa — Olimp: Svoboda (Trbovlje)
- Ob 15 na Glaziji — Kladivar: Maribor
- Ob 13.30 Kladivar: Celje — mladina
- Ob 9 na igrišču Olimpa — Olimp: Kovinar — mladina
- Ob 15 v Velenju — Rudar: Usnjar — mladina
- Ob 8 v telovadnici I. osnovne šole — Nastop slabljih klubov Slovanije za »Han-žičev memorial

DELAVCA, popolnoma treznega in pridnega sprejemno takoj za skladišna dela.

»KOTEKS« — odkupna postaja Celje, Teharska cesta 33.

Usluženca-ko za delo v knjigovodstvu sprejemno takoj. — Naslov v upravi lista.

OPEKARNA LJUBEČNA-BUKOVŽLAK, LJUBEČNA

cazpisuje

mesto MATERIALNEGA KNJIGOVODJE s popolno srednješolsko izobrazbo.

PRAKSA ZAŽELJENA, PLAČA PO TARIFNEM PRAVILNIKU.

POZIV

K VLOZITVI PRIJAV O PRIDELANIH KOLIČINAH VINA LETINE 1957 IN KUHANJU ZGANJA.

1. Na podlagi Navodila o pobiranju in kontroli prometnega davka od spirita in alkoholnih pijač (Uradni list FLRJ št. 21/54 in 4/55 pozivamo vse posestnike vinogradov, da takoj po vrenju prijaviijo občinskemu ljudskemu odboru pismeno ali ustmeno količino pridelanega vina.

Prav tako morajo prijaviti količine proizvedenega vina osebe, ki nimajo lastnega vinograda in so vino proizvedle iz nabavljenih surovin.

Prijave o pridelanih količinah vina morajo biti vložene najkasneje do 25. oktobra 1957 ne glede na to, ali je vino prevreto ali ne. Prijave se vlagajo na Občinskem ljudskem odboru Celje, soba št. 81, oziroma na pristojnih krajevnih uradih: Store, Škofjavan in Šmartno v Rožni dolini.

2. Vsakdo, ki ima namen kuhati žganje iz lastnega pridelka ali nabavljenih količin surovin (slive, grozdje itd.), si mora preskrbeti za to potrebno pismeno dovoljenje občinskega ljudskega odbora, oddelka za finance.

Potrdila o prijavi žganjekuhe (dovoljenja) se izdajajo v sobi št. 81 ObL.O Celje.

Opozarjamo, da bo zoper vse davčne zavezance, pri katerih bo ugotovljeno, da niso prijavili celotne količine vina ali nimajo potrebnega dovoljenja za žganjekuhe, uveden postopek zaradi davčnega prekrška. Prijave za žganjekuhe morajo biti vložene najkasneje 24 ur pred pričetkom kuhanja.

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR CELJE Oddelek za finance

Aktiv si prizadeva, da bi vse delovne žene v tovarni Aero imele en prost plačan dan v mesecu. Izgleda, da jim vodstvo tovarne z vsem razumevanjem stoji ob strani in da bodo to tudi dosegle.

Med delavkami bodo izvedli anketo, ki bo vsebovala takšna vprašanja, da bo aktiv dobil točen vpogled, v kakšnih razmerah žive članice kolektiva doma. S pomočjo ankete hočejo posebno pozornost posvetiti socialno ogroženim družinam svojih članic.

Nadalje bo aktiv še v letošnji zimi uredil žensko sobo z vsemi higienskimi pripomočki. Prav tako pa bodo v letošnji zimi organizirali več strokovnih predavanj o ženskih in otroških boleznih.

TERMALNI BAZEN

Posebna komisija strokovnjakov in zastopnikov zdravstva in oblasti je v Laškem proučila možnosti za zgraditev bazena na prostem. Bazen naj bi bil na robu zdraviliškega parka in bi ga polnili s termalno vodo. V neposredni bližini bi postavili nov hotel.

OBJAVE in OGLASI

OBVESTILO

Obveščamo svoje mrtvih, da na vseh celjskih pokopališčih do Dneva umrlih primerno uredijo in očistijo grobove, ograje in spomenike ter da vplačajo zapadlo najemnino za grobove.

Oubenem obveščamo vse stranke, ki imajo v našem grobovu na okoliškem pokopališču na Golovcu, da bomo od 15. 10. 1957 pobirali najemnino za vse grobove in grobnice, ker bo pokopališče še vzdrževano.

Svoje umrlih opozarjamo, da v kolikor ne bodo plačali najemnine ter očistili grobov, bomo po členu 7. in 9. Pravilnika o pokopališčih po komisijem ogledu odstranili spomenike. Grobovi in spomeniki pa bodo zapadli v last zavoda brez kakršnegakoli obvestila strankam.

Opozarjamo prizadete, da ni dovoljeno dajati v inozemstvo nobenih podatkov o naših pokopališčih.

Strankam sporočamo, da ima naš zavod na zalogi nagrobne lučke, parafinske sveče, vence in nagrobne vaze po konkurenčnih cenah.

Pogrebni zavod Celje

RAZPIS

Železniška postaja v Celju sprejme v službo več delavcev za službo pri premikih in na vlakih.

Pogoji: Državljan FLRJ, nepopolna srednja šola (izjemoma osnovna šola), odslužen vojaški rok, telesno in duševno zdravje za I. zdravstveno skupino, kar bo ugotovljeno pri zdravstvenem pregledu, da ni kaznovan, da stanuje v Celju ali neposredni bližini.

Plača po tarifnem pravilniku.

Resni interesi naj vložijo lastnorčno napisane in kolikovane prošnje pri šefa železniške postaje Celje najkasneje do 1. novembra 1957.

RAZPIS

Upravni odbor zdravstvene postaje v Vojniku razpisuje mesto zdravnika, šefa zdravstvene postaje v Dobrni. Nastop službe 1. nov. 1957. Informacije daje upravnik zdravstvene postaje v Vojniku. — Stanovanje je pripravljeno!

OBJAVA

Ponoven vpis kandidatur za polaganje strokovnega izpita za kvalificirane delavce bo od 14. 10. do 21. 10. 1957 v pisarni Trgovinske zbornice.

Trgovinska zbornica za okraj Celje v Celju

OBJAVA

Delavski svet podjetja »Mesnine Celje« je na svojem zasedanju dne 24. septembra 1957 sklenil, da bo zaradi stalno naraščajočih cen klavni živini v bodoče zavračal vse prošnje za podpore društvo, organizacijam in ustanovam.

»VESELI VEČER V ZAGRADU

DPD »Svoboda Zagrad priredi dne 12. oktobra ob 19.30 ter dne 13. oktobra 1957 ob 16 »VESELI VEČER«.

Sodelujejo člani dramske skupine ter zabavni kvintet Svobode Zagrad.

Prireditev bo v dvorani Stegu v Zagradu.

Vabljeni!

Radio

- Nedelja 13. oktobra
  - 12.10 Pogovor z državljani
  - 12.20 Za naše podeželje
  - 13.00 — Prens sporeda RL
  - 14.00 Zeleli ste — poslušajte!
  - 15.00 — 23.00 Prens sporeda RL
- Ponedeljek 14. oktobra
  - 14.55 Zeleli ste — poslušajte!
  - 14.50 Zabavna glasba, vmes objave
  - 15.00 — 17.00 Prens sporeda RL
  - 17.00 Domača kronika
  - 17.15 Domači navepi
  - 17.35 Sportniki o športu
  - 17.45 Zabavna glasba, vmes reklame in objave
- Torek 15. oktobra
  - 14.55 Zeleli ste — poslušajte!
  - 14.50 Zabavna glasba, vmes objave
  - 15.00 — 17.00 Prens sporeda RL
  - 17.00 Domača kronika
  - 17.15 Celjski ansambli pojo in igrajo
  - 17.35 Kulturni obzornik
  - 17.45 Zabavna glasba, vmes reklame in objave
- Sreda 16. oktobra
  - 14.55 Zeleli ste — poslušajte!
  - 14.50 Zabavna glasba, vmes objave
  - 15.00 — 17.00 Prens sporeda RL
  - 17.00 Domača kronika
  - 17.15 Od arje do arje
  - 17.35 Ob 50-letnici Tovarne nogavice in Polzeli — reportaža
  - 17.45 Zabavna glasba, vmes reklame in objave
- Četrtek 17. oktobra
  - 14.55 Zeleli ste — poslušajte!
  - 14.50 Zabavna glasba, vmes objave
  - 15.00 — 17.00 Prens sporeda RL
  - 17.00 Domača kronika
  - 17.15 Priredil Robert Stolž: Čajkovskega fantazija
  - 17.40 Gospodinjske beležke
  - 17.45 Zabavna glasba, vmes reklame in objave
- Petek 18. oktobra
  - 14.55 Zeleli ste — poslušajte!
  - 14.50 Zabavna glasba, vmes objave
  - 15.00 — 17.00 Prens sporeda RL
  - 17.00 Domača kronika
  - 17.15 Mladinski zbori poje
  - 17.35 To bo zanimalo tudi vas ...
  - 17.45 Zabavna glasba, vmes reklame in objave
- Sobota 19. oktobra
  - 14.55 Zeleli ste — poslušajte!
  - 14.50 Zabavna glasba, vmes objave
  - 15.00 — 17.00 Prens sporeda RL
  - 17.00 Domača kronika
  - 17.15 Zabavna glasba, vmes reklame in objave
  - 17.25 Za vsakogar nekaj

PRVA SKUPNA PRALNICA V CELJU

Izgleda, da novi bloki v Malgajevi ulici hočejo ostalim stanovalcem strnjenih naselij v Celju dati v svoji stanovanjski skupnosti tudi prvi zgled, kako se je treba ne samo z besedami, ampak tudi z dejanji boriti za razbremenitev zaposlenih žena. Tako si bodo te dni ti bloki prvi v Celju uredili skupno pralnico in so v ta namen že nabavili moderen pralni stroj. Nova skupna pralnica bo v bloku št. 6.

NISO POZABILI NA BOLNEGA TOVARISA

Pred dnevi so člani oddelka tehnične kontrole Železarne Store obiskali svojega bolnega tovariša Grajižl Ivana, ki se zdravi v laškem zdravilišču. Prinesli so mu pozdrave delovnih tovarišev in mu izročili 6000 dinarjev, za kar je nekaj prispeval odbor »Tovariške pomoči«, ostalo pa so prostovoljni prispevki.

PROFESORJE VSEH GOSPODARSKIH SOL vabimo k naročilu

nove zanimive revije »Sodobna pisarna«. Prospekt je na razpolago pri upravi, Ljubljana, Gosposka 12.

DRUŽABNI VEČER

SD »Ivo Lola Ribar« Celje priredi dne 12. 10. 1957 s pričetkom ob 20. uri družabni večer s bogatim srečelovom na Zelenem travniku (I. obz. Armije). Igra plesni orkester Ciu-Bum v skladu s SPREJMEMO takoj trgovskega pomočnika.

Kmetijska zadruga Ljubčana na vzame pisarniška dela na dom. Poudrbe na upravo lista pod »Vestem«.

SPREJMEMO takoj starejšo žensko za gospodinska dela k tričlanski družini (lahko tudi mlajša upokojenka). Hrana in stanovanje zagotovljeno. Plača po dogovoru. Naslov v upravi lista. SPREJMEMO takoj mizarskega pomočnika za stavbeno in pohištveno delo. Kovac Ivan, Crna na Koroskem.

GREM krpaj na dom. Vprašati na upravo lista. GREM v postrežbo nekajkrat tedenno 3-4 ure. Ivanka Majger pri Vizjak, Celje, Dečkova 5. POSTREZNIK, ki bi kuhala in delno pospravljala, iščem. Prednost ima mlajša upokojenka. PRODRAM traktor »Fahr« 22 KS in tračno žago z elektromotorjem 0,50 KS.

Mestna vrtinarja Celje (Medlog)

PRODRAM motorno kolo Tomos — Puch 175 cm. Naslov v upravi lista.

PRODRAM enostanovanjsko hišo z večjim vrtom. Čajnik Anton, Arcelin 38, p. Vojnik.

PRODRAM dobro ohranjeno pohištvo (trd les.) Zagorac Berta, Celje, Cankarjeva 17.

PRODRAM star štedilnik in dve rabljeni posteljni mreži, Zaloznik, Celje, Stanetova 20.

PRODRAM motorno kolo BMW R-6 — 600 cm s prikolicco in motorno kolo Bianchi 250 cm. Babič Vekoslav, Rečica — Laško.

Naslov v upravi lista.

PRODRAM spalnico iz trdega lesa, kuhinjsko opremo in dva nova 500 litrska soda. Naslov v upravi lista.

PRODRAM barške kanarčke samce in samice. M. Dobrave, Celje Tomšičev trg 12.

GARAZO (vel. 7 x 4,5) v bližini Dečkove ceste dam v najem za dobo dveh let proti plačilu najemnine vnaprej. Naslov v upravi lista.

KUPIM kopalno kad. Cveak, Celje, Mariborska cesta 456.

KUPIM voziček (dirco) in večjo hladilno omaro za led. Naslov v upravi lista.

KUPIM omaro iz mehkega lesa. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM lepo trosobno stanovanje za dvo-sobno v mestu. Naslov v upravi lista.

PRAZNO ALI OPREMLJENO SOBO v centru event. s hrano išče soliden nameščence. Naslov v upravi lista.

ISCEM prazno ali opremljeno sobo v Celju, po možnosti z garažo. Odkupim tudi malo družin-sko stanovanje. Poudrbe na upravo lista pod »Vestem«.

SOBICO opremljeno dobi dekle za malo pomoč v gospodinjstvu. Vprašati: Celje, Stanetova 11.

STAREJSI MOSKI uslužbenec išče pri počitni družini stanovanje. Naslov v upravi lista.

DAM VISOKO NAGRADO tistemu, ki mi preskrbi prazno sobo v bližini Celja. Naslov v upravi lista.

ZA SOBICO v Celju dam 10.000 dinarjev nagrade. Naslov v upravi lista.

DAM NAGRADO 50.000 din tistemu, ki mi preskrbi enodružinsko vseljivo stanovanje. Naslov v upravi lista.

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem, ki so spremlili na zadnji poti mojega moža

GORENSEK IGNACA

Zahvaljujemo se godbi in kolektivu TEP za vence, zdravnikom, bolnišničnemu osebju Celjske bolnišnice — (pljučni oddelke) in č. duhovščini.

Zalužca žena in otroci

Gledališče

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 11. okt. ob 15.30 — Dnevnik Ane Frankove — Izven

ob 20 — Peter Ustinov: Romanov in Julija — Gostovanje v Laškem

Sobota, 12. okt. ob 20 — Peter Ustinov: Romanov in Julija — sobotni abonma in izven

Nedelja, 13. okt. ob 10 — Peter Ustinov: Romanov in Julija — nedeljski dopoldanski abonma in izven

ob 15 — Dnevnik Ane Frankove — Gostovanje v Kostanjevici

ob 15.30 — Peter Ustinov: Romanov in Julija — Izven

Torek, 15. okt. ob 15.30 — Dnevnik Ane Frankove — II. srednješolski abonma

Četrtek, 17. okt. ob

Spomini na Lenin

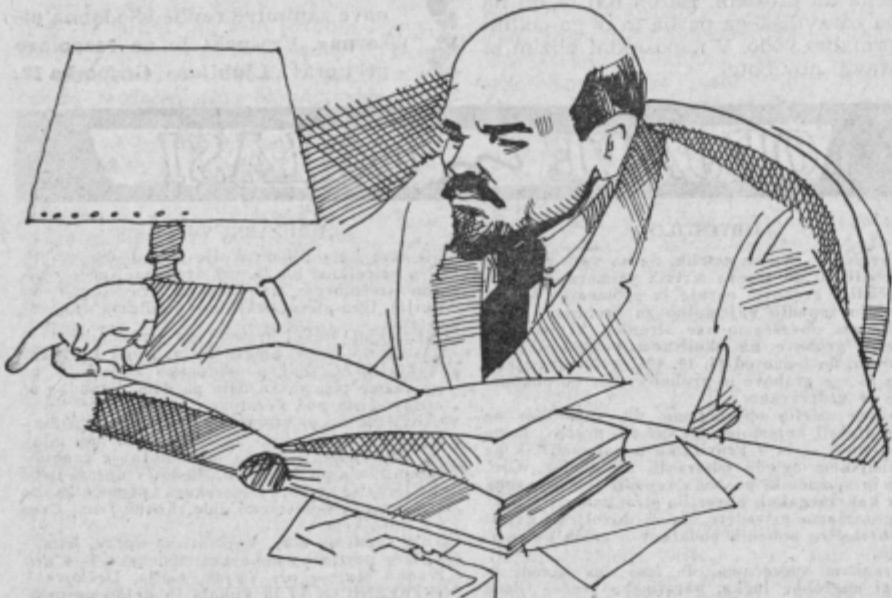
(Nadaljevanje in konec)

Spoznavanje ekonomike imperializma in analiza njenih sestavnih delov sta Iljiču omogočila, da na nov način postavi vrsto političnih vprašanj in se veliko približa rešitvi problema: kako se bo razvijala borba za socializem nasploh, še posebej pa v Rusiji. Se marsikaj je hotel proučiti do kraja, zato sva odšla v gore, da bi misli lahko dozorele. Pa tudi meni je bilo prav, saj se basedow — bolezzen nikakor ni hotela zboljšati. Edino zdravilo so bile gore. Za šest tednov sva odšla v kanton St. Gallen, nedaleč od Züricha, v divje gore, v dom odmora Chiudivise, zelo visoko, povsem blizu snežnih vrhov. Dom je bil eden največjih — dva in pol franka dnevno za

knjižnico je Iljič po navadi kupil dve tablici čokolade s praženimi lešniki po 14 centov. Po kosilu sva vzela čokolado in knjige in odšla na hrib, kjer sva imela svoj priljubljen, skrit kotiček, kamor ljudje niso zahajali. Tam je Iljič ležal v travi in marljivo čital.

Ta čas sva morala kar dvakratno štediti. Iljič je povsod iskal zaposlitev in pisal o tem Granatu, Gorkemu, rojakom... Nekoč je celo Marku Timofejeviču, možu Ane Iljičine, predložil fantastičen načrt izdavanja »Pedagoške enciklopedije«, ki naj bi jo jaz sestavila.

Tako sva »počasi« in mirno živela v Zürichu, ko je položaj postal vse bolj revolucionaren. Vzporedno s teoretično

Pravzaprav je bil to »mlečni« dom: zjutraj smo dobili belo kavo brez sladkorja, kruh z maslom in sirom; za kosilo mlečno juho, kot tretjo jed pa nekaj iz sladkega sira in mleka; ob štirih spet belo kavo in zvečer nekaj mlečnega. Prve dni sva naravnost zbolela od tega mlečnega zdravljenja, kasneje sva ga pa dopolnila z malinami in borovnicami, ki so rastle v bližini v ogromnih množinah. Soba je bila čista, z električno napeljavjo, le da je bila brez opreme, ki sva jo morala sama pripraviti, pa tudi čevlje sva morala čistiti sama. To posebno dolžnost je, posnemajoč Svitarje, prevzel Vladimir Iljič. Vsako jutro je vzela moje in svoje čevlje in odšel na verando, kjer je bil poseben prostor za čiščenje obuhtve.

Ljudje so bili preprosti. V dom odmora, kjer se je dalo živeti za dva in pol franka, »visoki« gostje niso prihajali. Zvečer je gospodarjev sin igral na harmoniko, a publika je plesala od onemoglosti; skoro do enajste ure se je razlegalo topotanje pesalcev. Dom Chiudivise je bil oddaljen 8 kilometrov od železniške postaje. Promet do tja je bil možen samo z osli, ker je bila gora prepredena samo s kozjimi stezicami. Vsi so hodili peš. Skoraj vsako jutro je ob štirih zaveznil zvonec in zbrali so se ljudje, da pospremijo odhajajoče s pesmijo o kukavici. Vladimir Iljič, ki je zjutraj rad delje poležal, je vedno godrnjal in si zavijal šal tesneje okoli glave.

Ljudje o politiki niso vedeli skoraj nič. Se o vojni niso nikoli govorili. Med njimi je bil tudi nek vojak, razmeroma simpatičen fant. Vladimir Iljič se je vrtel okoli njega kakor maček okoli slanin in nekočkrat začel razgovor o roparskem značaju vojne. Fant sicer ni ugovarjal, vendar se je videlo, da mu beseda ne teče. Raje se je oziral po zabavi.

V domu naju ni obiskal nihče, Rusov ni bilo, pa sva živela popolnoma odrezana od dogodkov in po ves dan hodila po gorah. Iljič ni delal nič. Med sprehodi je veliko govoril o stvareh, ki so ga zanimalo, o vlogi demokracije, o dobrih in slabih straneh švicarske demokracije. Čestokrat je eno in isto misel ponavljal z drugimi besedami. Videlo se je, da ga vprašanja zelo zanimajo. V gorah sva preživela drugo polovico julija in avgusta. Ko sva odhajala, so naju spremili s pesmijo »Zbogom, kukavica!« V gozdu je Iljič nenadoma opazil jurčke in jih, čeprav je padal dež, začel nabirati s takim navdušenjem, kakor bi »kupoval« leve socialiste. Do kože sva bila mokra, a nabraja sva polno košaro gob. Vlak sva seveda zamučila, da sva morala dve uri sedeti na postaji in počakati naslednjega. Po prihodu v Zürich sva se nastanila v istem stanovanju v ulici Spiegelgasse.

Za časa življenja v Chiudivisu je Iljič napravil podroben načrt za delo v bližnji prihodnosti. Najvažnejša, posebno sedaj, je bila teoretska priprava, utrjevanje jasne teoretske smeri. V jeseni 1916 in v začetku 1917. leta se je ves predal tej nalogi. Vsak trenutek, ko je bila knjižnica odprta, je hotel s pridom izkoristiti. Odhajal je ob 9. študiral do polne in se vrnil točno ob dvanajstih in deset minut (od 12—13 je bila knjižnica zaprta). Popoldne je spet odšel tja in ostajal do šestih zvečer. Da bi delal doma, ni bilo primerno. Imela sva sicer svetlo sobo, a gledala je na dvorišče, odkoder je prihajal strašen smrad, ker je to mejilo na tovarno klobas. Sele pozno zvečer sva odpirala okno. Ob četrkih popoldne, ko je bila knjižnica zaprta, sva odhajala na Zürichenberg. Ko se je opoldne vrnil iz

pripravo je Iljič posvečal veliko pozornost tudi izbiri pravilne taktične linije. Prepričan je bil, da se je treba ločiti od Druge internacionale in Mednarodnega socialističnega biroja, prekiniti s Kautzkiim, Cheidzeom in Skobeljev in oblikovati Tretjo internacionalo. Vedel je, da ne sme pristati na noben kompromis ali združevanje. Prepričan je bil, da je revolucija na pomolu. N. K. Krupskaja

Bodice

TEDEN VLJUDNOSTI

Pozdravljen, Teden vljudnosti, za Tedom našega otroka v znamenju nove budnosti, ki nam potrebna ni brez vzroka!

Ta teden kam v pisarno greš, v fotelju pet minut počakaš, medtem izdaten sendvič ješ in si piškote v čaj namakaš.

Ze vrata se nato odpro in rešen akt se ti servira, uspel si torej kaj lahko brez muke, jeze in špetira.

Prej ko pisarno zapustiš, še turško kavo moraš piti, od vratarice pa dobiš v slovo poljub še morebiti.

Pa stopiš v avtobus nato, ki v njem gneto ljudje se mladi. Koj dvigne prožnih nog se sto: »Gotovo bi sedeli radi?«

S kolesom na napačno stran zavozil si in že pri pričih miličnik vljudno dober dan ti voščil in se opravičil.

Po šolah v tednu tem delé samo odlične se ocene. Tam na Glaziji ne boje sodniki brce se nobene.

Prav takšen Teden vljudnosti bil prav umesten bil seveda, da dal ob splošni budnosti nam dosti lepega bi vzgleda.

Vrata v vesolje -- odprta

Kar so bile včeraj še sanje, je danes že resnica — začela se je doba človekove poti v vesolje! 4. oktobra se je »nekle« v Sibiriji ob 21. uri 28 minut (po moskovskem času) odpravil prvi umetni satelit na »potovanje« okoli sveta.

Po podatkih iz sovjetskega tiska je satelit 83,5 kg težka kropla s premerom 58 centimetrov. Prekrit je s posebno zaščitno plastjo, ki odbija 90% sončnih žarkov.

PIKNIK

Napovedati uspeh vnaprej, je posebno pri filmih vedno težko. Napovedi se le redko uresničijo, če pa se, ponavadi govorimo o napovedovalčevi sreči. V tem primeru pa skoraj ne moremo pogrešiti. Neobičajna enotnost ameriške in evropske kritike nam vzbuja zaupanje, pa tudi težko si je misliti, da bi nas tako poznana imena igralcev, režiserja in scenarista izneverila.

Pa začnimo pri »zgodovini!« »Prvi« Piknik je odrsko delo. Napisal ga je dramatik William Inges in zanj prejel slovit Pulitzerjevo nagrado, ki jo v Ameriki vsako leto podeljujejo za naj-

DEN, najlepše mestno dekle, Magdo pa KIM NOVAK, o kateri se v zadnjem času vse bolj govori in to zelo pohvalno. Kim je naša rojkinja in že zaradi tega vzbuja pozornost, ker jo bomo v Celju prvič videli. V Ameriki večkrat pišejo, da je Kim Čehinja, upoštevati pa moramo, da je za ljudi »onkraj luže« Evropa zelo zapleten geografski pojem in je Jugoslavija zanje največkrat »nekje okoli Prage«.

Morda vas bo zanimalo, da je med vsemi kinematopskimi filmi, ki so jih posneli lani, »Piknik« žel največ priznanja v Ameriki pa tudi drugod. Pro-

Ameriška »Kleopatra« pride v Celje

boljši roman, pesniško zbirko, odrsko delo itd. Delo je izredno uspešno na številnih odrih po vsem svetu in prav nič ni čudno, da so se ga odločili posneti tudi na filmski trak.

Zgodba je tako preprosta in vsakdanja, da bi jo človek v vsakdanjem življenju komajda opazil. V majhnem provincijsko mestce pride ljubeznev in gostobeseden postopač Hal Carter, ki si je kmalu osvojil srca meščanov, ko pa odide... Vsa zgodba se odigra med njegovim prihodom in odhodom, ko vse mesto odide na deželo, da s piknikom praznični žetve. Hal je znal tako lepo pobrenkati na dekliška srca, da... Sami boste presodili, ali je Magda Owens storila prav ali ne.

Režiser »Piknika« je Joshua Logan, ki je mojstrsko opravil svoje delo, posebno ker je imel odličnega sodelavca v snemalcu, ki je s svojo barvno fotografijo »pričaral« vzdušje provincijskega mesteca. Hala igra WILLIAM HOL-

ducent je hollywoodska družba Columbia, za naš trg pa je film nabavilo distribucijsko podjetje »Vesna« iz Ljubljane.

TIG

MATI, KI JE RODILA 53 OTROK

V Nemčiji je v začetku 16. stoletja živela Barbara Stratzmann, ki je rodila vsega 53 otrok. Na procelju cerkvice pri gradiču Schwäbisch-Böningheim v Nemčiji se še danes nahaja relief, ki predstavlja zakonski par Stratzmann s 53 otroki. Ohranjena kronika pojasnjuje podrobnosti o tej čudežni materi. Barbara je rodila enkrat sedmorčke, enkrat šestorčke, štirikrat trojčke, petkrat dvojčke in osemnajstkrat po eno dete. Skupno je imela 38 sinov in 15 hčera. Besedilo v stari kroniki zaključuje z besedami: »Takih žena-mater svet ne bo več videl.«

Za hrbtnom kipa svobode...

Ne samo v Ameriki, po vsem svetu so zadnji dogodki okoli rasne nestrpnosti vzbudili veliko razburjenje in komentarjev. V mestu Little Rock v državi Arkansas na ameriškem srednjem vzho-

Vmes so posegli tudi oboroženi oddelki, najprej seveda nacionalna garda, ki je na ukaz guvernerja države Faubusa odvrzela črnske študente in dijakke od šolskih poslopij. Da pa bi prisilil nestrpneže

Rezultat rasne nestrpnosti: porušena črnska šola.

du je prišlo do pravcatega upora rasnih nestrpnežev proti vladnim ukrepom za ukinitve rasnega razlikovanja v šolah.

v Little Rocku k spoštovanju zakonov federalne vlade, je predsednik ZDA Eisenhower poslal v mesto divizijo padaleev ameriške vojske, da bi vzdrževali red in omogočili črnecem doseči svoje pravice.

Naj osvežimo nekaj podatkov iz preteklosti: Črnci so v Ameriko prišli kot suženjska delovna sila na veleposestvih v južnem delu današnjih Združenih držav. Po odpravitvi suženjstva v tedanjih naprednejših državah je prišlo celo do državljanske vojne, v kateri so zmagale severne države in prisilile južne, da so privolile v osvoboditev sužnjeev. Štiriindevetdeset let je že minilo od taktat, ko je predsednik Lincoln, ki ga črnci imenujejo tudi osvoboditelj, izdal znano proklamacijo svobodin v Združenih državah. Skoraj stoletje... Amerika je v tem času, vsaj v začetku, res veljala za edino svobodno deželo sveta. Amerika je pomenila nekaj novega za ljudi, ki so se na drugih kontinentih dušili v sponah fevdalnega reda.

Komentarji svetovnega javnega mnenja so različni, v enem pa so si edini, namreč, da je to največje, kar je človeštvo storilo doslej na polju znanosti. Celo ameriški časopisi so polni bleščečih priznanj sovjetskim učenjakom.

Pozabiti pa ne smemo na ogromen političen in vojaški uspeh Sovjetske zveze. Čeprav satelit ni orožje, nam zgovorno prča, da so Rusi v izdelovanju medcelinskega raketnega orožja prehiteli Amerikance. To pa se bo zelo poznalo pri razvoju mednarodnih odnosov, še prav posebno pa pri razgovorih o razorožitvi, ki postajajo vedno bolj potrebni rešitve.

Čeprav je satelit majhen in bo že po nekaj tednih izginil z naših obzorij, je njegov pomen velikanski. Pravzaprav je to samo »poskusni zajček« za nov, veliko večji satelit, ki je že pripravljen. Tudi polet na mesec ni več sen! Točneje povedano, ljudje bi na luni že lahko bili, samo zaenkrat se še ne bi mogli vrniti. Potrebno je rešiti samo še ta problem in človek se bo lahko napolnil na vseмирska potovanja. Kako pa izgleda mesec na drugi strani, bomo pa verjetno vedeli že drugo leto, ko bodo izstrelili posebno medplanetarno raketo, ki bo obkročila »naravni« zemljin satelit in se s fotografiskimi posnetki vrnila nazaj. Pravimo »verjetno«, sicer pa — kaj pa ljudem ni mogoče storiti? Če ne sedaj, pa kmalu. Kdo ve?

FILMSKI BAROMETER

V SRCU MLADIH

Tokrat nas revijski film ni razočaral. Res, ne moremo reči, da bi bila glasba zaradi zgodbe, ali zgodba (tako je največkrat) zaradi glasbe. Ne eno ne drugo ni samo privesek, ostalo sta pa opravila Doris Day in Frank Sinatra.

ATOMSKA BOMBA NAD HIROŠIMO

O umetniški vrednosti težko govorimo, čeprav je prizor, po eksploziji atomske bombe čudovito prepričljiv in svoji grozljivosti. Film je apel na vse človeštvo, apel za mir, da se ne bi ponovili dnevi, ko je gorela zemlja in tret-petalo nebo nad Hirošimo in Nagasakiem.

SKRIVNOSTNO MOČVIRJE

Birokrati o tem filmu verjetno nočejo razpravljati, ker ne vedo, ali je džungelski ali kavbojski. Priznati mu moramo »izvirnost« in domiselnost, ki pa precejkrat zajadra v naivnost, in skonstruiranost.

DIMNI SIGNAL

Film je v vsem (razen fotografije) veliko boljši od prejšnjega, ker nas pritegnje predvsem ljudje in njihovi problemi. Režiser je pazil na vsako malenkost, da iz vsake kretnje in besede diha življenje. TIG

Kakor stari — tudi mladi

tem, da so vsakemu merili glavo, tipali lase, mu pregledali vse podatke daleč nazaj, potem pa na osnovi svoje rasne teorije določevali ljudi za smrt, počasno izumiranje, za preselitev, za »prevzgojo« in potujčenje. Nam se rasna nestrpnost v Ameriki zdi bolj podobna nacizmu kot pa ukrep predsednika, ki je poslal ameriškanske čete, da obdržijo mir in zagotovijo spoštovanje zakonov. C. K.